

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig 1/4 q buza egyenértéke	1000	1	"	"	"
1000 " " " " " " " "	2000	2	"	"	"
2000 " " " " " " " "	3000	3	"	"	"
3000 " " " " " " " "	4000	4	"	"	"
azon felül 5 " " " " " "	5000	5	"	"	"

Résztvevőknek, adóvezetőknek, vállalatok részére 3 q buza egyenértéke
1 q buza egyenértéke júliusi fizetésnél 320.000 K
Egyéb tagok részére évi tagdíj 10.000 "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
Kiadásért felelős: **Sallassy Zoltán**
az OMGE igazgatója
Felolvasó szerkesztő: **Buday Barna**
Társaságvezető: **Rothmayer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-08

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával júl. - szept. negyedévre.

OMGE-tagoknak a tagsági díjon kívül	50.000 K
Előfizetőknek negyedévre	50.000 "
Egyes szám ára	4.000 "

Külföldre a serti árnak kétszerese
Előfizetést csak naptári negyedévszerinti fogadunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 99-32

TARTALOM:

- Megújodás felé.
- A vámjog szabályozása.
- A buza ára.
- Évelő heréink őszi vetése. (Györfi József)
- A nemcsitett rozsszal elért újabb eredmények. (Fleischmann Rudolf)
- Petróleumüzemi Neumeyer-tractor kísérleti szántása. (Kneussel-Herdizacka Ernő)
- Hogyan és mivel csávazzunk? (Kern Hermann)
- Új rendeletek.
- Előnyös repcetermelési szerződés. (Mille Géza)
- A szokványbuza fajsúlyának leszállítása. (B.)
- Egyes közlemények.
- Tőzsde, kereskedelem.

Egyről-másról.

Megújodás felé.

Ma kezdődött meg és folyó hó 9-ig tart az első magyar békekötés, a 250 milliós népszövetségi államkölcsön 10 millió aranykoronás magyar részletének jegyzése. Az állami pénzügyeink rendezésére ennek segítségével pénzünk értékének állandóságára, egész gazdasági jövőnk megalapozására szánt nemzetközi kölcsön 90 százalékát többszörösen tulajgyezték már Amerika, Anglia, Olaszország, Svájc, Svédország és Hollandia. Ezeknek az államoknak kerántsem szentimentális, hanem az anyagi lehetőségeket ridegen latolgató tökései tehát mind biznak és nemcsak erkölcsileg, hanem anyagiilag is támogatnak abban az újépitési munkában, amely az ő szempontjukból Közép-Európa békejének biztosítására, gazdasági felverő- és fizetőképességének helyreállítására irányul: nekünk azonban ennél még jóval többet, az élet, a továbbélődés, a gazdasági s majdan a politikai újjászületés lehetőségét jelent.

Nem csupán a nemzeti becsület, hanem a józan érdekek követelése is tehát a magyar nemzet gerincét alkotó gazdaságszabályozó nézőpont, hogy a tíz millió aranykoronás kölcsön jegyzéséből kivigyünk a benünket megillető részt. Osonka-Magyarországnak kerekén tíz millió kat. hold szántóföldterülete maradt meg. Ha minden öt kat. hold mezőgazdasági művelés alatt álló terület után két aranykorona, vagyis kat. holdankint kerekén 2 kg. buzaértéknek megfelelő jegyzést veszünk számításba s ehhez hozzáadjuk a szőlő- és erdőbirtokosok megfelelő arányú jegyzését, úgy gazdaságszabályozó nézőpontunk az ideai természetrendményeket és pénzügyi helyzetet tekintve, mindenestre legmesszebbmenő és minden érök megfizetését igénylő áldozatkészsége — a többi termelő-osztályok hasonló arányú hozzájárulását feltételezve — az első magyar békekötésen teljes sikerét biztosítaná.

Nemcsak az ország, ugyszólván az egész világ szemé rajtnok függ és várja, hogy a tízmillió magyar kölcsön jegyzési eredménye minő tanúságot tesz magunkbizásáról és éltakarásunkról.

Nem lehet, hogy mikor világszerte közömbös idegenek részéről oly örvendetes módon nyilatkozott meg a Magyarország jobb jövőjébe és hitelképességébe vetett bizalom — éppen mi magunk volnánk

kicsinyhitűek, éppen mi magunk ne látnók be az augusztus hó 9-ig tartó kölcsönjegyzés történelmi fontosságát, tán sorsdöntő jelentőségét. Akármilyen mostoha volt tehát ismét velünk szemben a természet; akármilyen nehéz is a magyar gazda pénz-és hitelügyi helyzete: a jobb jövőért, s annak reményében, hogy azt ezzel is közelebb hozzuk, siessen mindenki a maga bankjához, takarékpénztárához vagy szövetkezetéhez és jegyezzen tohetsége szerint a jövő hét folyamán néhány részvényt a magyar kölcsönből, ami az egyeseknek, habár pillanatnyi áldozatok árán, jó befektetést jelent, az országra nézve azonban a megújodás záloga és előfeltétele!

A vámjog szabályozása.

Az Országos Törvénytar július hó 26-iki számában, mint folyó évi XIX. törvényekik hirdetett ki az új vámjogi törvény, mely végre törvényhozási uton és egységesen rendezi eddig csak rendszertelen rendeletekkel szabályozott vámjogunkat. A törvény tehát jövő külkereskedelmi forgalmunk szempontjából igen nagy jelentőségű s csak örvendetes, hogy mint valóban korszerű alkotás, számol a nemzetközi áruforgalom nagy emelkedésével s a vámkezelésre ennek folytán háruló újabb követelményekkel.

A törvény első része az áruforgalmakat határozza meg s pontosan körülírja a vámpövedék, a vámterület, a vámhatár, a vámkülzet, a szabadterület, a vámterületi forgalom, a vámtarifá fogalmát, majd felsorolja a forgalom szabadságának különböző lehetó korlátozásait, a vámpolitikai megtorló intézkedéseket s végül meghatároz egyes a vámjogban leggyakrabban használatos műkifejezéseket.

A törvény második része a vámigazgatás szervezetét, szolgálati és ügyelmi utasítását tartalmazza. Az igazgatás gyorsabbá tétele érdekében tehermentesíti a pénzügyminisztériumot s az egyes gyakorlati esetek elbírálását legnagyobb részt a központi vámigazgatóság hatáskörébe sorozza, a minisztériumnak pedig csak az elvi jelentőségű döntéseket tartja fenn. Viszont ugyancsak a központi vámigazgatóság hatáskörébe utaltattak azok a vámpügyek is, melyek eddig az egyes pénzügyigazgatóságokhoz tartoztak, amivel a törvény a vámjog alkalmazásában az egységet kívánja biztosítani.

A harmadik rész a vámjelölést szabályozza teljes részletességgel. Itt fontos és méltányos újítás az, hogy a vámhivatal a fél kívánságára az élszámolás körül követendő teendőkre s az arubevallásra nézve felvilágosítást köteles adni. Különös figyelmet érdemel ebben a részben a kikészítési forgalom szabályozását tartalmazó 86. §, melyben lényeges újítás a-behozatali jegyes eljárás. Ez abban áll, hogy a vámterületen valamely áru kikészítését a szabadforgalomban teljesítheti a kikészítő fél s a kikészített áru kivitele alkalmával behozatali jegyet kap a kiült áruól, mellyel bizonyos meghatározott időn belül az illető áru előállításánál felhasznált anyagnak megfelelő minőségű s ugyanolyan, vagy kisebb mennyiségű külföldi nyersanyag későbbi behozatalánál az akkor esedékes vámpösszeget fizetheti. Ez mindenesetre kömyebbséget jelent, azonban a mező-

gazdasági érdekeltség álláspontja szerint ez a behozatali jegyes eljárás nem alkalmazható minden korlátozás nélkül a gabonakikészítési fogalomra, minthogy a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ állásfoglalása értelmében a liszt kivétel alkalmával kiadott behozatali jegyek legfeljebb hat hónapi határidőn belül és csak pénzügyi vámpok, nem pedig buza vámp kiegyenlítésére volnának csak felhasználhatók.

A vámjogi törvény harmadik fejezete az egyes szállítási és közlekedési módokra, a postaforgalomra, légi forgalomra és határszéli utasforgalomra vonatkozó különleges rendelkezéseket tartalmazza, míg a negyedik rész a vámfizetési kötelezettség keletkezését, tartalmát, esedékességét, hitelezés ét esmegszünését, a vámtartozásért való szavatosságot, továbbá a vámtartozással együtt beszedett más köztartozásokat és költségeket szabályozza. Végül a törvény ötödik része a jogorvoslatokról, hatodik része pedig a büntető rendelkezésekről intézkedik, a hetedik rész pedig felhatalmazást ad a pénzügyminiszternek a vámkezelés és vámallenörzés szempontjából a szükséges építkezésekhez megkivánt területek kisajátítására a tettenérői jutalék rendeleti szabályozására, valamint a törvény életbeléptetésére és végrehajtására.

A buza ára.

Agrár nemzet és agrár ország vagyunk, természetes tehát, hogy a gabonafélék, de elsősorban a buza áralakulása szélesebb rétegeket érdekel nálunk. Napilapjaink is a buza áralakulásának kérdését napirenden tartják és legtöbbször a fogyasztók szempontjából tárgyalják a kérdést, nem egyszer találkozóvan a napilapok hasábjain azon kijelentéssel, mintha a buza ára nálunk a világszerte meghaladta volna. Ezek a kijelentések teljes tájékozatlanságra vallanak, mert a tények egész mást igazolnak. Az bizonyos, hogy a kedvező termésállások reménye szertefoszlván, a rideg valóság leplezetlenül áll most már előttünk és nyilvánvaló, hogy természetrendményeink kedvezőtlenek, mert vannak vidékek, ahol a buza kat. holdankint alig adott 3 métermázsát, sőt ezen alul is maradt, nem rendelkezünk oly készletekkel, mint normális években. Ennek természetes következménye, hogy a buza ára emelkedet, egyszerűen a kereslet és kínálat törvényének megfelelően. Ez a helyzet azonban világszerte bekövetkezett, mert a rendelkezéses idójára a természetrendményeket világszerte rendkívülien megcsökkentette. Kanadában pl. a múlt évi 477 millió bushellel szemben csak 318 millió bushelre becsülik az idei buza-termést. Oroszország, a Balkán-államok ugyanolyan termésredukcióval számolnak. A kedvezőtlen buza-termés a nemzetközi gabonapiacokon is érezteti hatását. Newyorkban júl. 1-én 131 1/4 cent volt a buza ára bushelenként, júl. 30-án már 148 1/2 cent. Chicágóban ugyanezen idő alatt 114 3/8 centről 136 centre emelkedett a buza ára. Mindebből nyilvánvaló, hogy nemcsak nálunk, hanem az egész világon emelkedett rohamosan az utóbbi hónapban a buza ára és pedig a világszerte tapasztalt kedvezőtlen természetrendmények folytán.

Már most azt a kérdést vizsgálva, tul vagyunk-e

Szövetkezeti bizományi sertéshizlalás

feltételeit megküldi a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete

(Budapest, V., Alkotmány-utca 29.)

sertéshizlalótelepeinek irodája:

Kőbánya, Szállás-utca 20-22. szám • Telefon: József 92-14

Mai számunk 14 oldal.

Egyes szám ára 4000 K

a világarbitáson a mi búzáunkkal, a következő megállapodásra juthatunk: Newyorkban egy bushel buza ára volt f. é. július 30-án 148 $\frac{1}{2}$ cent, ami átszámítva 436,293 K.-at tesz ki. Prágában egy métermaza buza 190-200 cseh korona, ami 446,500-470,000 K. értéknek felel meg, ami szemben a budapesti tőzsdén jegyzett 76 kg.-os tiszavidéki buza 420,000 K.-ás árával, azt bizonyítja, hogy nem vagyunk világarbitáson. De nem olcsóbb a mi búzáunknál a Balkán államok búzája sem, amit az bizonyít, hogy az utóbbi napokban két hajórakomány jugoszláv buza került eladásra cseh számlára, mely esetben a kötés métermaza körül 180 cseh korona áron történt ex-uszály Komárom állomásról, ami 432,000 magyar koronának felel meg.

Nyilvánvaló ezekből, hogy a buza utóbbi időben történt nagyobb áremelkedése világszerte megtörtént a kedvezőtlen világermesz és folyamánként és hogy a magyar buza árban nem haladja meg a világarbitást, azon a szinten van, amelyen a balkáni államok búzája és így ha lenne nagyobb mennyiségű exportbuza a Balkánon, annak bebozsítása sem jelentené a buza olcsóbbodását.

**NÖVÉNYTERMESZTÉS
ÉS
MÜTRÁGYÁZÁS.**

Rovatvezető: **Syrfás József.**

Évelő heréink őszi vetése.

Más években szárazságról, az idén tulságos nedvességről panaszkodott a legtöbb gazda. Így pl. egyes vidékeken a sok tavaszi nedvesség miatt nem vethették el a herét, különösen az őszi kalászosokba nem és ezért már több gazda a kérdéssel fordult a „Köztelek”-hez, vajjon a tavaszkor zsákban maradt heremagot nem lehetne-e nyáron a tarlóba beleboronálni, hogy jövőre a gazdaság ne érezze az idén tavasszal lemaradt herevetés hiányát.

A herének, legyen az lucerna, vöröshere, ballacim, nyulszakupa vagy más here, a gabonatarlóba való beboronolását, de még a feltört tarlóba rögtön való bevetését ajánlani nem lehet. Eltekintve attól, hogy így a heremagnak nem adhatunk megfelelő vetőanyagot, a nyár derekán elvetett here alig kap annyi nedvességet, amennyi a kikeléséhez szükséges. De ha ki is kel, a legtöbbször kislül a nálunk rendszerint meleg és esőtlen nyári időjárásban. Viszont, ha kivételesen hűvös és csapadékos a nyár, akkor a herével együtt kel a sok gyom is, amely utóbbi azután gyorsabban nő a kezdetben alig-alig fejlődő herénél és azt elnyomással fenyegeti.

Sokkal helyesebb tehát a here nyári vetését közelebb tenni a nyár végéhez, vagyis ahhoz az időponthoz, amidőn már a meleg csökkenni és az őszi esőzések megindulni szoktak, amikor már a gyom sem kaphat annyira lábra és ráértünk a földet a vetéshez kellően előkészíteni.

De van-e nálunk egyáltalában értelme a rendszerint tavasszal vetésre kerülő évelő heréink őszi vetésének? És ha igen, mily feltételek alatt várhatunk utána sikert?

Az őszi vetett here már a vetést követő esztendőben körülbelül akkora termést ad, mintha már tavasszal vetettük volna el. Akár tavasszal, akár őszi vetjük el a herét, az a következő esztendőben életének már második évébe lép, vagyis úgy fejlődik és úgy terem, — ha pedig két éves, mint pl. a somkóró, úgy pusztul ki —, mintha az első évben nem őszi, hanem tavasszal vetettük volna.

Ha tehát valahol a viszonyok a here őszi vetésére alkalmasak, úgy ott az őszi vetés kínálkozik még a legmegfelelőbbnek az elmaradt tavaszi herevetések pótlására, amint leginkább oly országokban dűvik, ahol a tavasz rövid és csapadékos szegény szokott lenni, vagyis ahol a télre átmenet nélkül hamar áll be a száraz-meleg idő. Az ilyen tavasz hazánkban

sem ritkaság, ezért a here őszi vetése nálunk több figyelmet érdemelne. Rendszeresen ugyan a here őszi vetését mi nem üzhetjük, de ha a nyár vége csapadékos, különösen lucernánál, kar nem gondolni rá, a többi herénél pedig akkor, ha tavaszi vetésük nem sikerült.

Igaz, hogy a here őszi vetése kockázattal jár. De vajon nálunk a here tavaszi vetése nem kockázatos-e és nem hallhatjuk-e gyakran, hogy tavaszi szárazság, vagy korán beálló nyári hőség, vagy a védőnövény megrogyása miatt stb. a gazdaság herevetés nélkül maradt?

Az őszi herevetés sikerülte több feltételtől függ. Először is a talaj minőségétől. Leginkább könnyebb és szárazságra hajló talajon válhat be, míg kötött, eserepedésre hajló és hamar összeálló földön annál kevésbé fog sikerülni, minél csapadékosabb az őszi és a tél. Az efajta föld tavaszra ugyanis annyira összefolyik és napsütéses időben teteje annyira megkeményedik, hogy a here nem fejlődhetik, a kőkevény talaj felporhanyitása pedig a legtöbbszőr lehetetlen. Nem való végül a here őszi vetése humusztalajra sem, mert ezen a fiatal herekelés felfagyástól sokszor kipusztul.

Hogy sikerül-e a here őszi vetése, az függ a talaj állapotától is. A földnek, amelybe herét őszi vetni akarunk, nemcsak jó erében kell lennie, hanem lehető jó beérletnek és előkészítettnek is. Az őszi vetéshez azonkívül lehető tiszta, különösen taraktalan földet válasszunk, ahol a fiatal herén nem lehet urra a gyom.

A here őszi vetésének sikerültébe beleszól az időjárás is. Vagyis a nyár végére elegendő talajnedvesség, illetve elég csapadék vagy öntözés kell, hogy a here gyorsan keljen és vigán fejlődjen. Mert az őszi vetés sikerültének egy további feltétele az is, hogy a here eléggé megerősödött menjen a télbe, különben a száraz fagyokat nem állja, kifagy.

Ezért az őszi herevetést elég korán, augusztus második felében, melegebb fekvésben szeptember havában kell foganatosítani, vagyis oly időpontban, amikor az illető vidéken leghelyesebb a reptét elvetni. Ha ekkor még tart a nyári aszály és öntözni sincs módunkban, a herének őszi vetéséről abban az esztendőben természetesen le kell mondanunk.

Általános szabály az is, hogy a herét őszi védőnövény nélkül vessük, nemcsak hogy az utóbbi a kevés nyári csapadékot el ne vonja a herétől, hanem hogy a fiatal herét ne akadályozza fejlődésében és az edzetten menjen a télbe.

Szemlet tartva az egyes évelő herék felett, az őszi vetés nálunk még leginkább a lucernánál jöhet figyelembe, amint a védőnövény elhagyása is a lucernánál a legmegokoltabb nemcsak őszi, hanem tavaszkor történő vetés esetén is. A védőnövény elmaradása miatt bőséges kárpótlást nyerünk abban, hogy az egymagában vetett lucerna biztosabban sikerül, jobban beáll és sokkal erősebben fejlődik, ennek következtében már a vetés évében két, kedvező viszonyok között három kaszálást ad, szóval feltermést hoz; még a következő években is a védőnövény nélkül vetett lucerna szembetűnően jobban nő, többet terem és éveken tovább él.

A lucerna védőnövény nélkül való vetésének van egyéb jó oldala is. Ha védőnövény nélkül vetjük, a fiatal lucernanövénnyel a nap hevéhez lassankint hozzászokik, a levegőt és a harmatot sem vonjuk meg tőle, jobban, sűrűbben és edzettebben fejlődik, ezért nemcsak földfeletti része, de gyökérzete is erősebb lesz, a gyom sem bír közte annyira felkapni. A védőnövény alatt ellenben a lucernanövénnyel hozzászokik a beáruyelkoláshoz és éppen a legnagyobb nyári melegeben fosztra meg hirtelenül védelmetől, megszűnik a forróságot, előbb és nagyobb mértékben sül le, sőt ki is szárad, tarlóherét csak kivételes enyhe és csapadékos időben ad, míg az egymagában vetett lucerna már csak azért is jobban állja a szárazságot, mert gyökere mélyebbre hatolt. Az egymagában vetett lucerna végül előbb kerül levágásra, már pedig minél korábban kezdjük a lucernát kaszálni, annál jobban bokrosodik és sűrűsödik.

Mindez nem új dolog. Legutóbbára a lucernának védőnövény nélkül való vetésével és ennek jó oldalával *Legény Ödön* foglalkozott a *Pusztai* uradalomban nyert tapasztalatok és saját észleletei alapján a *Köztelek* 1923. évi 15. számában megjelent cikkében. Hogy e kérdésre itt mégis kitértem, tettem azért, mert gazdáink a lucerna tiszta vetésével még most sem törődnek elegendő. Ahol csak három-négy évig marad, illetve hagyatják meg a lucerna, ott ugyan számítás dolga lehet vajjon érdemes-e egymagában vetni, azaz a védőnövény természetéről is mondanunk, de igazán lucernatalajon, ahol súlyt helyeznek a lucerna lehető hosszú életére, csak ajánlatos a védőnövénynek elhagyása, ha a lucernát tavasszal vetjük is.

Ősszel pedig, ismétlem, a lucernát feltétlenül védőnövény nélkül vessük.

A lucerna őszi vetésének nagy híve volt *Bolány Dénes*. A *Legény* által a fent említett cikkében elmondottak nála visszhangra találva, a *Gazdasági Lapok* 1923-iki évfolyamának 136. oldalán „Vessük a lucernát védőnövény nélkül” című közleményében a lucernának őszi védőnövény nélkül való vetését saját tapasztalatai alapján melegen ajánlotta. Ő azt egy *Udrarhely*, mint *Torda-Aranyos* és *Abaujtona* vármegyékben igen jó eredménnyel gyakorolta. Biztos volt az őszi vetése akkor, ha a lucernát a nyár végén oly korán elvethette, hogy az a fagyok beálltaig kellően megerősödhetett, mert ebben az esetben a szigorú teletet is jól állta.

Ami a vöröshereit illeti, ismeretes, hogy azt rendszerint viszonyok között tavasszal nem érdemes védőnövény nélkül vetni. Amint azt az *Orsz. M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás* által hazai gazdaságokban végzett kísérletek is kimutatták, a vöröshereket tavasszal védőnövény nélkül való vetése egyrészt a fiatal herenövényeknek nem nyújt a kislülés ellen biztos védelmet, másrészt kedvező nedves időjárásban nem ad kárpótlást a védőnövény természetének elmaradásaért, mert a vöröshere termőképessége kisebb és élettartama rövidebb a lucernánál.

Ha azonban a vöröshereit kivételesen őszi vetjük — ami még leginkább szükségből, elmaradt tavaszi vetés pótlására jöhet figyelembe — és ha ekkor magának szánt őszi gabonába illesztjük — mint az szokásos oly meleg vidékeken, ahol a tavasszal korán beköszöntő szárazság miatt a vöröshere tavaszi vetése még kockázatosabb, mint őszi vetése —, akkor a következő évben csak tarlóelőre, kedvező viszonyok között legfeljebb sarjukaszálásra számíthatunk. A magának szánt őszi gabonába már őszi vetett here továbbá kellemtelenség válhatik annyiban is, hogy aratásig nagyon felnyakosodik, a gabona rendszerint nehezen szárad és mivel a here így atánylag későn vágódik le, utána már nem nagyon bokrosodik és álladéka ritka lesz.

Ez okból a vöröshereit őszi védőnövény nélkül vessük, ha a jövő évi kihasználására helyezük a súlyt. Ha azonban őszi csak elkészve vethetjük a vöröshereit, akkor mint más herénél, a biborherénél is, a tél fagyja ellen védelmet nyújthatunk neki úgy, hogy kevés rozssal, esetleg búzával keverten vetjük el, de ezt zölden vágjuk le, amivel egyben első kaszálásának tömegét is növeljük, másrészt a vöröshereitől még jó sarjukaszálást várhatunk.

Ha azonban a vöröshereit őszi kalászzal azért vetjük, hogy az utóbbi magunk hagyjuk, akkor, mint említettem, a következő esztendőben csak gyenge sarjra vagy legelőre számíthatunk, amikor a vöröshereit elmaradott első kaszálásért esetleg úgy találhatunk pótlást, hogy őszi biborherét vetünk.

Ha tavaszi vetéssel nem sikerült új vöröshereit beállítani, azért az őszi vetést nem kell kétes viszó-

* Szabó Lajos — I. Biborhere termelése című cikkét, *Köztelek* 1923. 62. szám, 735. old. — a tápiógyörgyei környékén, de jó erében lévő homokon kat. holdankint 10 kg. biborheremaghoz 10 kg. rozstól kever és ezt a keveréket szeptember 10-ig bátran elveti. Ha a biborhere a késői vetés folytán őszi nem is erősödhetik meg eléggé, a rozsa megvédi az ellen, hogy a téli száraz fagyok tönkretegyék.

Ajánlunk az őszi időnyre thomassalakot, 40%-os kálisót, mésznitrogént, kénsavas ammóniákat, chilisalétromot és

szuperfoszfátot a legelőnyösebb ár és fizetési feltételek mellett.

Repcét, mákot, babot és borsót, valamint egyéb gazdasági magvakat a legmagasabb napi áron vásárolunk.

Mintázott ajánlatokat kérünk. 449 **Gabonaneműek bizományi értékesítő.**

Alapítottott: 1898.

Melis és Pintér
Szombathely
Budapest, V., Széchenyi-utca 3.
Telefon: 7-60. Távirati cím: „Sativa” Budapest

FORDSON-TRAKTOR HALTENBERGER VILMOS SZÁNT, HAJT, VONTAT

AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE: **HALTENBERGER VILMOS** petroleummal

445 Budapest, VI., Nagymező-utca 19. Telefon: 60-15 Széchenyi-utca: Fordson Budapest

legelőnyösebb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságokból.

Fordson-traktor prompt kapható

60. S
nyok küz
már más
lévő jól
magnak a
sűrűn kib
tendőre is
fog adni
De ne
a kellese
még szer
fűmagköt
tendő vet
talajon, m
laza lunn
keverékne
gátolhatj
káiban ro
megfogta
kora tavas
A hámo
netlenebb
éghajlatn
magot ves
ballacimre
őszi lehe
zott balta
áll, mint a
A kétév
legfeljebb
őszi kalász
A nyulsa
a leglassab
csis védőn
elharapózá
tatni kell.
tegyük szo
zöldtakarm
rendszerint
rozost mag
felnyurgul
csak gyom
Az edzőn
herét, vala
arra alkalm
nyok közö
tisztán, ha
jesség ke
rázságra n
dön, az új
általában j
azonban a
hegyesi ö
tapasztalhat
herekeveré
herékelté
tehát, ha ős
való here n

NÖ
VE
A n
1923-ban
A Közle
tam azokról
melyek az
teszik, hogy
az Alföldön
hozzáfűzöt
alatok, am

A
1921. é
H
M
TELE

nyok között erőltetni abban az esetben, ha van olyan már másodéves, azaz a vetést követő esztendőjében lévő jól termő vörösherés, melyet nem hagyunk magunk és amely a második kaszálása után még sűrűn kihajt. Ezt meghagyhatjuk a harmadik esztendőre is, amikor még legalább egy jó kaszálást fog adni.

De ne csak a szárazság folytán vagy más okból a keltetőnél később vetjük össze a herét, hanem még szélhordta talajon is ajánlatos herének vagy fűmagkeveréknek nemcsak ősszel, de tavasszal történő vetésénél is védőnövényt használni. Szélhordta talajon, mint amilyen a futóhomok, vagy a nagyon laza humusztalaj, portózeg, a herének vagy fűmagkeveréknek elhordását a szélől még leginkább úgy gátolhatjuk meg, ha lehetőleg korán s a rendszerint ritkábban roszot vetünk és csak amikor az már jól megfogta a mozgó talajt, vetjük bele ősszel vagy kora tavasszal a here- vagy fűmagot.

A hámozatlan heremag sokkal lassabban és egyenetlenebbül csírázik, mint a hámozott. Szeszélyes éghajlatunk alatt tehát lehetőleg csak hámozott heremagot vessünk, ha drágább is, bár a hámozatlan baltacimre mondják, hogy lassú kelése miatt azt már ősszel lehet magunk szánt kalászosba vetni. A hámozott baltacimmag őszi vetésére nagyjában ugyanaz áll, mint a vörösherére.

A kétéves somkórót is ősszel egymagában vagy legfeljebb takarmánynak szánt, tehát korán lekerülő őszi kalászzal vessük.

A nyulzapuka az év első heréink között kezdetben a leglassabban fejlődik. Ezért még ősszel sem tanácsos védőnövény nélkül vetni, mert benne annyira elharapódik a gaz, hogy az elfojtás ellen gyomláltnak kell. Ha már ősszel vetjük a nyulzapukát, tegyük szokás szerint őszi roszba; ha azt korán, első zöldtakarmánynak vágjuk le, akkor a nyulzapuka rendszerint még erősen megbokrosodik; de ha a roszot magunk hagyjuk, közte a nyulzapuka nagyon felnyurgulhat, amikor a rosz lekerülte után már csak gyengén hajt ki, sőt részben kipszutul.

Az elmondottakhoz hasonlóan a fehér- és a kórshere, valamint a szárvaskerepet is ősszel lehet vetni arra alkalmasnak kinálkozó, fent részletezett viszonyok között. Ezt a három herét egyébként nem tisztán, hanem fűmagkeverékben szokás vetni. Teljesseg kedvéért tehát még felemlíthetem, hogy szárazságra hajló viszonyok között, különösen az Alföldön, az ilyen keverékek őszi vetése medves nyárvéggel általában jobban sikerül a tavaszi vetésnél. Másrészt azonban az alföldi humusztalajukon, pl. a mezőhegyesi öntözött réten ismételt volt alkalom tapasztalhatni, hogy az ősszel szépen kikelt fű- és herekeverékből tavaszra felgyás következtében a herefélék teljesen elüttek. Nagyon humuszos talajon tehát, ha ősszel vetjük is el a fűmagvakat, a beléjük való here magját inkább tavasszal vessük el.

Győr, József.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Gräbner Emil.

A nemesített „F” rozzsal 1923-ban elért újabb eredmények.

A Köztelek múlt évi 39-40-ik számában beszámoltam azokról az eredményekről és tulajdonságokról, melyek az általam nemesített „F” rozznak lehetővé teszik, hogy a száraz magyar éghajlat alatt, különösen az Alföldön termés hozam tekintetében beváltsa a hozzáfűzött reményeket. Azok a kísérleti tapasztalatok, amelyeket különböző vidékekről a gyakor-

lati gazdák közöltek, azt mutatják, hogy az „F” rozz jól bevált.

A „Köztelek” ez évi 54. számában Westsik Vilmos m. kir. gazdasági felügyelő teljes joggal abban adja okát a Magyarország honoktalajain művelt rozz degeneráltságának, hogy a legtöbb helyen kultivált rozz ma már túlságosan ablakos, vagy mint ő nevezi, ligetes.

Ez a megállapítás teljesen helytálló, de ne feledkezzünk meg itt arról, hogy a nemesített rozz már önmagában nagyobb termőképességgel rendelkezik, mint a régi gazdasági rozz. Egészen bizonyos, hogy nemesített vetőmag használatával tetemesen emelhetnénk amugy is elég súlyú rozzterméseinket. Hogy ez eddig nem történt meg, annak okát abban keresem, hogy a rozz nemesítése Magyarországon egészen a legutóbbi időkig teljesen a háttérbe szorult.

Érdekes az a megállapítás, hogy a rozznemesítés sem olyan korán, sem pedig abban a mértékben nem kezdődött meg és nem fejlődött, mint a buza nemesítése; ennek magyarázata egyrészt a két növény különböző elterjedtsége, másrészt az a körülmény, hogy nemesítő telepeink szivesebben választottak a termékeny buzatermő vidékeket működésük színteréül, mint a homokos, szegényebb rozzpátriát.)

Magyarország mai kirablott szegénysége, a gazdára szűnet nélkül zúduló adók lavínája és minden termelvény drágulása mellett minden eszközt meg kell ragadnunk, hogy a nehéz terhek viselését megkönnyíthessük. Ezért kell azt a vetőmagcsereit, melyet Westsik javasol, a legerőteljesebben felkarolnunk.

A mai, sokszor enklítésre sem méltó súlyú fajta-értékű rozzvetőmag kicserélése azonban csak akkor vezethet eredményre, ha az a legszélesebb alapon történik. Szem előtt kell tartanunk, hogy a rozz idegen beporzással szaporuló növény lévén, nagymértékben ki van téve a szomszéd földjén vetett rozz virágpóra befolyásának; a szomszéd rozz rozzfajtája veti meg alapját saját jó rozzunk degenerálódásának. Mentől nagyobb mértékben terjedt el azonban egy vidéken a jó fajta, ez a veszély annál kisebb lesz.

Ami a kalászokint szemszám és a megtermékenyült virágzat százalékaik ill. erre nézve exakt adatok állanak rendelkezésünkre. Ezek a vizsgálatok az 1. és 2. szaporításoknál (tehát az anyanövénytől számítva a 2. 3. generáció) oly módon történtek, hogy minden egyes kalászt, a sarj hajtását is vizsgáltam és pontos mérés tárgyává tettem. Ilyenformán valódi és reális átlagszámokat, tehát megbízható adatokat nyertem. Minden törzsből 100-100 átlagkalászt vizsgáltam meg! Az eredmények a következők:

A magvak száma a kalászban.

1921. évben 56 szaporításnál	494 mag kalászokint
1922. " 30 " "	375 " "
1923. " 50 " "	427 " "
1924. " 36 " "	497 " "

Megtermékenyülési százalék.

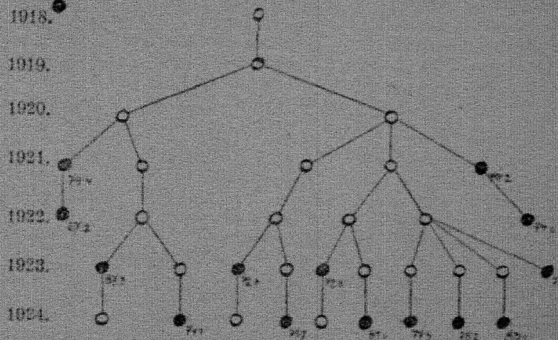
1921. évben 56 szaporításnál	70,6% virág kötött magot
1922. " 30 " "	73,2% " " "
1923. " 50 " "	70,1% " " "
1924. " 36 " "	75,1% " " "

Ezekből a kísérletekből látható, hogy a magvak számát kalászokint a különböző időjárás jobban befolyásolta, mint a megtermékenyülést, illetőleg negatív értelemben az ablakosságot. Ez utóbbi

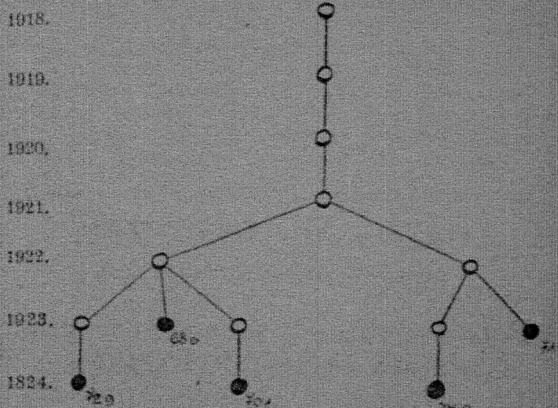
*) Nemcsak a fenti okok, hanem az is okozta a magyar rozznemesítés lassú fejlődését, hogy a rozz rozzsal örökíti át a tulajdonságait s ezért évről-évre folytatott anyatökválasztással kell kezelni és az anyatövek tulajdonságának rozz öröklődése folytán a nemesítő később ér el eredményt a rozznál, mint a buzánál. *Rovatvezető.*

Kompoltón a parasztrózsánál 1923-ban 52-56% között mozgott; ehhez természetesen nagyban hozzájárult az alacsonyabb színvonalon álló gazdasági kultúra is, mert tapasztalataim alapján ez utóbbi lényegesen leszorítja a megtermékenyülési százalékot.

Hogy, mint Westsik megjegyzi, az ablakosság örökletes, a Vetőmagnemesítő és Kertészeti R.-T. kompolti anyatelepének törzskönyvéből láthatjuk. Két családból mutatok be, szintén csak 1. és 2. szaporítást, mert a tapasztalat szerint, egyes növények vagy eltiparcellákon elért eredmények ilyen kísérletekre nem teljesen megbízhatók.

83. ábra. A VII. sz. rozzcsalád szaporításainak megtermékenyülési százaléka.

84. ábra. A IV. sz. rozzcsalád szaporításainak megtermékenyülési százaléka.

A fenti ábrákból azonnal szembetűnik, hogy mennyivel jobb a VII. sz. törzs a IV. sz.-val szemben, különösen a megtermékenyülést illetően. A IV. sz. törzs nem annyira kiterjedt, mint a VII. sz. éppen, mert kevésbé jó megtermékenyülési képessége nem szorgalmazta a második és további kiválasztást.

Mint láthatjuk, még pontos módszerekkel is lehetséges a rendelkezésre álló nem éppen változatos tenyésztőanyagból lényeges különbségeket megőriztetni; annál könnyebb hasonló tulajdonságokat az egyes fajták között észrevenni és a tudomány számára megállapítani.

Felesleges időpocsékolás lenne, ha a rozzok foghíjasságára vonatkozó tanulmányaimról e helyen részletesen beszámolnék. Csupán azt akarom hangsúlyozni, hogy minden egyéb tulajdonsága mellett, a növény életenergiája a legnagyobb fontosságu, természetesen tekintetbe véve az éghajlati viszonyok és a talaj, valamint a talajnak adott munka iránti viselkedését.

Alföldi honoktalajainkon teljesen felesleges, hogy a nyugati nemesített rozzok elterjedése ellen propagandát fejtünk ki, mert az a magyar gazda, aki ezeket a külföldi fajtákat a hazai nemesített fajtákkal szemben

A HATVANI NEMESÍTETT BUZA

1921. évben az ország különböző vidéken 43 helyen átlag 15'07 q-t adott kat. holdankint, a gazdasági buza 11'12 q termésével szemben. Többlet: 3'95 q = 35,62%
 1922. évben 32 helyen átlag 12'97 q-t adott a gazdasági buza 9'01 q-val szemben. Többlet kat. holdankint 3'96 q = 43,95%
 1923. évben 20 helyen átlag 16'05 q-t adott a gazdasági buza 11'82 q-val szemben. Többlet kat. holdankint 4'23 q = 35,78%

HATVANI NEMESÍTETT ROZZ

1923. évben az ország több gazdaságában kipróbáltatott és 12'40-19'63 q közötti termést adott kat. holdon. Előjegyzést és megrendelést elfogad a **Hatvani Növénynemesítő r.-t.** egyedárúsítója, a

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T., BUDAPEST
 TELEFON: Józs. 148-23, Józs. 148-29 **IV., SZÉP-UTCA 1.** 1106 Sürgönyeim: Granarium

előnyben részesíti, saját kárán arra a meggyőződésre jut, hogy hibázott.

Hogy a nemesített „F” rozs Magyarország egyes vidékein hogyan vált be, alábbi, az 1923-as év terméseredményeit feltüntető táblázatból világosan látható.

A Fleischmann-féle rozs magterméseredményei 1923-ban.

Table with columns: Termelő neve, Hely (vármegye), Kak, h-kin, sz, roza, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Rows include names like Gr. Wenckheim Pál, Eszenyi József, Hanny Aladár, etc.

Az „F” rozs tehát átlagban kat. holdankint 3-15 kilogramm többletermést adott, ami 27-55%-nak felel meg.

Ott, ahol petkusi rozssal versenyzett, a jelentések szerint utóbbi 1-2 héttel későbbben érett be. Idén, mikor az aratás előtt szokatlanul nagy volt a meleg, a nyugati, későbbben érő fajtákkal szemben valószínűleg még nagyobb lesz a különbség.

Kompolt. Fleischmann Rudolf.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Knuesel-Herdliczka Ernő.

Petróleumüzemű Neumeyer-tractor bemutató és kísérleti szántása.

Junius hó 26-ikán az Iruš-Művek budapesti igazgatósága a somogy megyei Szent-László-pusztán nyilvános bemutatót rendezett a müncheni Neumeyer-gyár által gyártott petróleumüzemű szántótraktorral. A bemutató alkalmából a cég felkérésére a budapesti kir. József-műgyétem mezőgazdasági géptani tanszékével kapcsolatos gépkísérleti állomás a géppel kísérleti szántást végzett a munkateljesítmény és üzemanyagfogyasztás pontos megállapítása céljából.

Mint hogy ez a traktor szerkezeti megépítésénél és kiváló üzemeredményeinél fogva a mai elsőrangú szántógépek sorában is a legelső között foglal helyet, mulasztást követnénk el, ha róla az említett bemutató alkalmából e helyen meg nem emlékeznénk. Részletesebb szerkezeti ismertetésébe nem bocsátkozunk, mert maga a gép, illetőleg annak benzinmotoros kiviteli alakja „Herkules-tractor” néven nálunk már ismeretes. Rendszeres gyártását 1919-ben kezdte meg az említett németországi gyár s azóta mintegy 250 példányt (ebből Magyarországon 1921-től napjainkig tizenötöt) helyezett üzembe, melyek mindennél a legszebb eredménnyel dolgoznak. Mint hogy az automobilon e repülőgépek terjedése folytán a benzinüzem a szántóföldről (talán örökre) leszorult s helyette a petróleumüzem toldott előtérbe, a múlt év ősze óta petróleum-üzemre berendezve készülnek ezek a gépek, melyekből ezalatt a rövid idő alatt is már 30 példányt gyártott és helyezett el a gyár. Hogy ez a szántógép gyakorlatilag oly jól bevált, azt szinte természetesen kell taláhnunk, ha ismerjük annak gyártási körülményeit. 1919-ben ugyanis már — a mérő (Stock-)rendszéri motoros eke és a traktor között Németország-

ban kifejlődött nemes versengés eredményei alapján — a beavatott szakemberek előtt egészen világosan domborodtak ki azok a szempontok, amelyek szerint a traktorokat megszerkeszteni kell, hogy azok egy munkateljesítmény, mint az üzem gazdaságossága tekintetében elsőrendű szántógépekké váljanak. Kicsiny önsúly, elsőrangban biztos üzemű és csekély fogyasztású motor, egyszerű szerkezet, ezek azok az alaptulajdonságok, amelyek a mai, modern traktorokat (a könnyű traktorokat) elsőrangú szántógépekké avatták. A német alaposág aztán mindezekhez hozzáfüzte még azt a követelményt, hogy a gépnek minden fontosabb része legelső minőségű anyagból készüljön s ezzel a hosszú élettartam is biztosítva legyen.

Ezeknek a szempontoknak megfelelően a szóban forgó traktor, melynek motorja 37 tényleges lóerejű, üresen mintegy 35 q (munkára készen 38 q) súlyú; az 1 hasznos lóerőre eső gépsúly tehát 1 q-n is alul marad, holott az 1913-iki galantai szántógép-bemutató résztvevő traktoroknál az leginkább 2-2,5 q s a legkönnyebbeknél is 1,5 q körül mozgott. Motorja (a nálunk is jól ismert, hírneves Kämper-motor) négyhengeres, főtengelyének percenkinti fordulatszáma 700; újabbban felülről kormányzott, függő szelepekkel készült, ami az amagyi is csekély tüzelőanyagfogyasztást még inkább csökkentti. Háromféle menetsébségre van szerkesztve, óránként 3, 4,5 és 6,2 km-es (hátramenetnél pedig 2,3 km-es) sebességre. Járókereinek szabadalmazott kapacitási kódok 3-4 perc alatt 8, 13 vagy 17 cm-re állíthatók, avagy (uton való menetelésnél) behuzhatók. A hozzátartozó, automatikus kezelésű ekével mélyen 3, középmélyen 4, sekélyen 5 vassal szánt. Kivánatra különleges célokra kicsiny (50-100 méter hosszú kötéli felvételre méretezett) sodronykötéldobbal felszerelve is szállítják.

A petróleumüzem, mint a többi, nálunk ma már eléggé ismert, eredeti vagy átalakított petróleum-motornál is, ugy itt is, a kipuffogó gázok melegének felhasználása révén egy zárt előmelegítő edényvel van elérve. A petróleum, mielőtt előmelegítették, először a karburátorhoz kerül; itt kevés levegővel durván elporlasztódik s aztán a szívócsőbe jut, mely az előmelegítőn van átvezetve. A magas hőfokra hevített s csak igen kevés levegőt tartalmazó keverék aztán közvetlenül a szívószelep előtt még egyszer levegővel (a robbanókeverék képzéséhez szükséges teljes mennyiségű, hideg pótléveggel) keveredik s így jut a szívószelepen át a motor hengerébe. Ez az előmelegítési mód a motor teljesítő-képessége szempontjából előnyösebb, mint az a mód, amelynél a teljes mennyiségű levegőt tartalmazó robbanókeverék megy át az előmelegítőn s innen közvetlenül a robbanótérbe, mert ebben az esetben a keverék volumene a melegítés következtében megnagyobbodván, abból kevesebb súlymennyiség fér el a motor hengerében s így csökken a robbanás ereje és ezzel a motor munkaképessége.

Óránként és lóerőnként a Neumeyer-tractor motorja németországi hivatalos mérések szerint benzolból teljes terhelésnél 42-45 lóerőnél 220 gr-t fogyaszt és ez a fogyasztás 30 lóerőnél csak 225 gr-ra és még 22 lóerőnél is csak 250 gr-ra emelkedik. Ezen alapján véve igen kicsiny és emellett csökkenő terhelésnél aránylag kevésbé növekvő fogyasztásnak nagy gyakorlati jelentősége van, mert míg a közép-és nagyobb típusú szántómotórok cséplő- (vagy más hasonló erőszükségletű) gépek hajtására általában véve eléggé gazdaságosan nem alkalmazhatók (s így ebben a tekintetben mögöttük maradnak a kis típusú gépeknek), addig a Neumeyer-tractorra ez az általános megállapítás nem állhat meg, mert hiszen emek motorja — mint láttuk — még a 20-25 tényleges lóerőt igénylő gépek (s még inkább a nagyobb, 25-35 lóerőjű cséplők) hajtásánál is még mindig igen kedvező fogyasztással dolgozik.

A csekély fogyasztás különben szántásnál is szembeütő jótulajdonsága a Neumeyer-tractornak. Már benzinüzemnél is kitűnt ez az 1921. március 4-én Vácon megtartott próbaszántáskor, amikor (ugyancsak a műgyétemi mezőgazd. gépkísérleti állomás mérésének eredménye szerint) 18,5 cm.

mélyen, könnyű (35 kg. fajlagos ellenállás) talajban kat. holdankint csak 7-6 kg. benzint fogyasztott. Az újabb (a bevezető sorokban említett) hivatalos próbaszántás pedig a következő eredményeket adta:

A munkateljesítmény sik táblán, erősen elfüvesedett löheretartó szántásánál sárgásbarna, kötött agyagtalajban, melyhez a dm²-kinti ellenállás normál (fogatos Sack-jékével mérve 45,4 kg. volt (tehát már inkább nehéz-nek mondható talajban) óránként 20,4 centiméter mélyen 0-946 kat. hold volt. Ez a teljesítmény 40 kg. fajlagos ellenállású talajban, tehát középmélység munkánál 20 cm. mélyen 10 munkaóra alatt 11 kat. hold-nak felel meg.

A tüzelőanyagfogyasztás 1 kat. holdra 7,64 kg. petróleum és 4,76 kg. benzin, tehát összesen 12,4 kg. volt. A benzin-fogyasztással majd külön fogunk mindjárt foglalkozni; most egyelőre nézzük csak mint legjellemzőbb adatot az összes tüzelőanyagfogyasztást (megjegyezvén, hogy az előbb említett két számot bátran összehajthatjuk, mert a motor benzin- vagy petróleumfogyasztása egymástól számbavehetően nem különböztethető). Németországi hivatalos próbák szerint 47,7 kg. fajlagos ellenállású talajban 20 cm. mélyen 1 kat. holdra 13 kg. volt a petróleum-fogyasztás. Érdekes, hogy ha ezeket az adatokat, valamint az előbbieket is 40 kg. fajlagos ellenállású talajra és 20 cm. mélységre átszámítjuk, mindkét esetben kerekén 11 kg.-ot kapunk; megállapíthatjuk tehát, hogy ugy a hazai, mint a németországi hivatalos próbák egybehangzó eredményei szerint a Neumeyer-petróleumtractor 1 kat. holdra eső fogyasztása középmélység munkánál (20 cm. mélyen 40 kg.-os talajban) 11 kg. Ugyanígya fogyasztást mutatnak az eddigi hazai és németországi tapasztalati adatok is.

Benzint csak az indításkor fogyaszt a motor. Amint az átlétegetés megtörtént, átválikan petróleumra. A széntlázópusztai próba alkalmával — mint az arról kiadott hivatalos közlés is megemlíti — a többszöri indítás miatt több benzint fogyott, mint különben fogyott volna, mert a hivatalos mérések és a használt petróleum tisztatlansága miatt *) a gépet 8 esetben le kellett állítani. Németországi mérések is az eddigi (7 heti) tapasztalatok szerint egyszerű indításhoz 1,5-3 kg. benzin szükséges aszerint, hogy az indítás előtt mennyire van a gép lehűve s hogy milyen ügyesen (mennyi idő múlva) történik meg az átváltás benzinüzemről petróleumra (esetleg, hogy mennyi benzint hagynak párolgás által veszendőbe menni).

A kipróbált gép Szent-László-pusztán most már körülbelül egy hónap óta jóformán megszakítás nélkül dolgozik. Tulajdonosa nagy teljesítményű, kitűnő minőségű munkáját csekély petróleum- és benzin-fogyasztással és könnyű kezelhetőséggel dicséri. Tarló-buktatáshoz 10 vasú Sack-ekét használ hozzá, egyéb munkára 6"-ig 5 vasút és fogást, répa alá mélyítővel 10"-ig 3 vasút. A traktort egyszerű gazdasági esetek vezeteli, az ekét 18 éves fia kormányozza. A magunk részéről ezek mellett még a gép nagy tartósságát emelhetjük ki, mint a szolid megépítésből és az eléggé alacsony fordulatszámából eredő természetes előnyt.

A traktor ára e sorok írásakor 280 millió korona, ami a nagy teljesítményt, gazdaságos üzemet és hosszú élettartamot tekintve, aránylag kétségtelven olcsó árúak minősítendő.

Összefoglalásképpen megállapíthatjuk, hogy a Neumeyer-petróleumtractor a hivatalos mérések és az eddigi gyakorlati tapasztalatok szerint mint tipikus szántótraktor elsőrendű és nagyon figyelemre méltó modern gép. Ott, ahol elsősorban nagyteljesítményű és gazdaságos üzemű, nehézebb munkára is alkalmas, biztos működésű, emellett hosszú élettartamu szántógépre van szükség, beszerzése feltétlenül jövedelmező s így nagyon ajánlható. Cséplő- és hasonló munkagépek hajtására, valamint fuvarozásra, ha ezek munkaszükséglete 20 tényleges lóerőnél nem kevesebb és 35 lóerőnél nem nagyobb, szintén jól és gazdaságosan használható.

Knuesel-Herdliczka Ernő.

*) Mint hallottuk, 7 ízben a mérések és 1 ízben a petróleum miatt.

FORDSON TRAKTOR a gazda univerzális erőgépe! egyszerű gazdaságos megbízható FORD-AUTOMOBILOK, FORDSON-TRAKTOROK AUTORIZÁLT KÉPVISELETE: HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B Sürgönycim: CASE BUDAPEST 235 TELEFON: J6s6f 62-52

Keszthelyi Balatoni Kiállításon 1922-ben, Kaposvári Felnépszerűségi Kiállításon 1923-ban aranyéremmel kitüntetve: GRÓF KÁROLYI IMRE NÖVÉNYNEMESÍTŐ URADALMÁNAK KEZELŐSÉGE, Zalaszentgrót Ajánlja nemesített repce, buza, rozs, ősziárpa vetőmagvait Előjegyzéseket és rendeléseket elfogad!

Hogyan és mivel csávazzunk?

(A száraz pácolás előnye a nedves csávázással szemben.)

A mezőgazdasági tudományok az utolsó évtizedben, különösen a növénykörtán gyakorlati alkalmazásában, rohamosan fejlődtek, minek következtében kiváltképpen a vetőmagvak csávázása évről-évre tökéletesebbé vált és előrehaladottabb országokban a régebben jóformán kizárólagosan használt rézgálic- vagy kékkő-csávát újabb, tökéletesebb szerek kiszorították a gyakorlatból.

A M. Kir. Növényélet- és Körtani Állomás szükségesnek tartja hazánk gazdaközönségét is ez irányban értesíteni a tudomány újabb haladásáról, így különösen a gyakorlatilag bevált tökéletesebb csávázószerek alkalmazásáról.

Ennek a cikknek célja hazánk viszonyainak megfelelőleg a legjobb csávázási eljárások és csávázószerek ismertetése, melyek államilag kipróbáltak. Minden gazdaság a felsoroltak közül a saját viszonyainak megfelelőleg kiválaszhatja a követendő eljárást, vagy használható csávázószert.

Külön felhívjuk a gazdaközönség figyelmét az eredetileg Németországból származó és Amerikában ma már általánosan használt porpácolási eljárásra, amely igen egyszerű végrehajtása mellett a M. Kir. Mezőgazdasági Növénybiokémiai Állomás széleskörű tudományos és gyakorlati vizsgálatai alapján teljesen biztos védelmet nyújt az üszögkár ellen. A por-, vagy száraz pácolásnál elmarad a nedves csávázás által megduzzadt vetőmagvaknak a terhes szárítása, mely ha nem gondosan történik, okozza a csiraképeség csökkenésének és a vetések hiányos kikelésének.

A) Csávázószerek.

Ezidőszert a következő államilag kipróbált szereket ajánljuk:

1. Uspulun (higanytartalmu csávázószert).
2. Higosan
3. Klorololdat.
4. Formalin.
5. Resinol.
6. Porzol.

B) Csávázási módszerek.

1. Linhart-féle kosaras módszer. A csávázáshoz kell egy kád, vagy tiszta félfenekű hordó, körülbelül 200–300 liter űrtartalommal. Ebbé beleöntünk annyi tiszta vizet, hogy a kád, vagy hordó megtöltése után a víz színe a kád vagy hordó szélétől legalább 30 cm-re legyen. Most minden 100 liter vízre feloldunk 200 gr. (1/5 kg.) Higosan, vagy 250 gr. (1/4 kg.) Uspulunt, vagy 1 kg. Klorolt, vagy 250 gr. (1/4 kg.) 40%-os Formalint, vagy 1 kg. Resinolt. A csávázáshoz még szükséges 2 darab körülbelül 25–25 kg. gabonát befogadó fűzveszűköcsar, amelyeket vékony vászonnal kibélelünk. Az egyik kosárba beleöntünk mintegy 25 kg. vetőmagot és ezt a csáváldatba kosarastól belemártjuk, úgy, hogy a folyadék a vetőmagot ellepje. Közben egy munkás jól átkevergeti egy fabottal a vetőmagot, hogy a léha és üszögös szemek a felszínre szálljanak, ahonnan ezeket kézirostával lemeríthetjük. Előnyös a szemeket két kéz között jól összemorzsolni, ezt azonban csak a formalinos, resinolos és klorolos csáváldatnál lehet megtenni, mert a mérges Higosan- és Uspulun-csávában kézzel ne dolgozzunk, hanem inkább tovább keverjük fabottal a vetőmagot a csáváldatban. Általában Uspulunnal 1 óráig, Higosannal 30, Klorolnál 30, Formalinnal 10, Resinolnál 10 percig tartjuk a kosarat a csáváldatban. Ezután a kosarat a kád, vagy hordó szélére emeljük, kissé ferdén tartjuk, hogy nagyjában a vizet lecsurgathassuk és teljes szikkadás végett a kád mellett elhelyezett bakra tesszük. Közben a másik kosár tartalmával ugyanúgy bánunk el, mint azt az elsővel tettük. A csávázott magvakat szárítás végett szellős, napos helyen ponyvára tesszük és csak teljes kiszáritás után vethetjük.

Csávázás közben a csáváldat fogy és hatásfoka is csökkenik, ezért eredeti friss törzsoldattal pótolandó. Minden negyedik megpácolt kosár, tehát minden 100 kg. vetőmag után buza, rozs, árpa, bab, borsó, mohar, köles és ciroknál, ha Uspulunnal csávázunk 20 literrel, ha Higosan, Klorol, vagy Resinolal csávázunk 15 literrel, ha Formalinnal csávázunk csak 12 literrel kell pótolni a csávát (Uspulunnal 1 órai csávaidó tartama alatt több csáváldatot sziv fel a mag, mint a rövidebbidejű Higosan-, Klorol-, Resinol- és Formalin-csávából).

Zab és rézánál uspulun esetében 30, a többieknél 18 liter a pótlás 100 kg. vetőmag után.

A pótláshoz szükséges oldatot külön kádban készítenek tartjuk. A pótlás azonban nem folytatható a végtelenségig, hanem 3 q vetőmag pácolása után a használt csáva kiöntendő és friss csávával kell folytatni a csávázást.

2. Kádesávázás. Ehhez szintén szükséges egy körülbelül 200–300 liter űrtartalmu kád, vagy hordó. Megtöltjük félíg tiszta vízzel és minden 100 liter vízre vagy 200 gr. (1/5 kg.) Higosan, vagy 250 gr. (1/4 kg.) Uspulun, vagy 1 kg. Klorol, vagy 250 gr. (1/4 kg.) 40%-os Formalin, vagy 1 kg. Resinol veendő. A csávázószerek feloldása után folytonos keverés közben annyi vetőmagot öntünk lassan a csáváldatba, hogy legalább egy arasznyira a vetőmagot ellepje a folyadék. Keverés közben a felszínre kerülő léha és üszögös szemeket kézirostával lemerítjük.

A Formalinnal a csávázás időtartama 10 perc, a Higosannal, Resinolnál és Klorolnál 30 perc, az Uspulunnal pedig egy óra. Ezen idő letele után a vetőmagot kimerítjük és ponyvára szárítás végett kitergetjük; csak tökéletes megszáritás után vetjük.

Tulnagyi űrtartalmu edényt a csávázáshoz ne használjunk, mert ezzel a kezelés nehézkessé válik. A csávázott vetőmagvak kimerítése által a csáváldat apad és ezt folyton eredeti friss oldattal pótolni kell, még pedig úgy, ahogyan azt a Linhart-féle kosaras eljárásnál már ismertettük.

3. Csávázás teknőben. Szükséges ehhez egy magas oldalaltu laposfenekű teknő és egy 200–300 liter űrtartalmu kád, vagy félfenekű hordó, továbbá 2–3 darab atlykaszott magas peremű falapát. A kádban elkészítjük a csáváldat, akár Higosan, Uspulun, Formalin, Resinol, vagy Klorol anyaggal a fent leirt erősségben. A teknőbe annyi vetőmagot öntünk, hogy az elegyengetve a teknő szélétől egy jó arasznyira legyen, tehát körülbelül a felég töltjük meg a teknőt. Most annyi csáváldatot öntünk a vetőmagra, hogy azt mintegy 10 cm-re ellepje. A falapátokkal jobbról balra lassan és alaposan többször átlopátoljuk a vetőmagot. Formalin-csávánál 10 perc, Higosan-, Resinol- és Klorol-csávánál 30 perc, Uspulun-csávánál pedig 1 óra múlva a vetőmagot kiszedjük és tökéletes szárításra kitergetjük. A csáváldat pótlása itt is éppúgy történik, mint a kádesávázásnál, hiszen az egész eljárás lényegében egy módosított kádesávázás, előnye csak az, hogy a lapos teknőben könnyebb hozzáférni a vetőmaghoz és egyszerűbb a kezelése.

4. Géppel való csávázás. Különösen nagyobb gazdaságokban, ahol nagyobb mennyiségű vetőmag kerül csávázásra, az előbb ismertetett eljárások helyett csávázógépeket szoktak használni. A gépen kívül még 2–3 darab nagyobb űrtartalmu kád is kell. A gép tartányába az előbb leirt csáváldatot valamelyikét öntjük, közben kézi- vagy motorikus erővel meghajtjuk a gépet, ahol kefehengerek között a vetőmag átjutva, 2–3 percig intenzív mosásnak van kitéve. A gép a léha és üszögös szemeket is eltávolítja, azonban a 2–3 percig tartó csávátartam nem elegendő és ezért a gépből kikerülő megmosott vetőmagot kádba tesszük, amelyben ugyanaz a csáváldat van, amellyel a gépben a vetőmagot megmosottuk. A vetőmagot ezen kádban az egyes szereknél előirt csávázási időtartamból még hiányzó ideig után-csávazzuk. A fogyó csáváldat pótlása ugyanúgy

történik, mint a többi eljárásoknál. Csak tökéletes szárítás után vethetjük el a vetőmagot.

A nedves csávázásnál és a vetésnél használt mindennemű eszközt és edényt, zsákot, ponyvát, vetőgépet stb. használat előtt és után mossuk le az alkalmazott csáváldattal, nehogy a már csávázott magvak életképes üszöggel újlag megfertőzzük.

A fentebb ismertetett csávázószerekre vonatkozólag meg kell jegyeznünk, hogy a Higosan-, Uspulun- és Klorol-oldatokkal a vetőmagvakat agyon-csávázni nem lehet, míg a Formalinnal és Resinolnál az előírásnál már kis mértékben való eltérés esetleg a vetőmag teljes agyoncsávázásával járhat.

Amíg a csávázott és vetésnél el nem fogyasztott vetőmagok Resinol- és Formalin-csávázás után nyugodtan állatokkal megethetők, Klorol után pedig csak megmosva, addig a Higosannal, vagy Uspulunnal csávázott és megmosott vetőmagvak csak úgy etethetők állatokkal, ha megmosunk és legalább háromszoros mennyiségű más eledelbe belekeverjük.

5. Száraz vagy porpácolás Porzol-készítménnyel. 100 kg. vetőmagot 200 gr. (1/5 kg.) Porzol nevű készítménnyel alaposan összekeverünk és azután rögtön vethetjük. A porcsávázás sikere teljesen az összekeverés tökéletességétől függ, amit egyszerű összelapátolással jól elérni nem lehet, ezért erre a célra keverődobot kell használni, amelyet vagy készen szerzünk be, vagy pedig a gazda is egyszerű módon elkészítheti azáltal, hogy egy belül tiszta, száraz, petróleumos- vagy boroshordót tengelyre huz, ezt bakra állítja, hogy a hordó forgatható legyen.

A hordó nyílását megnagyobbítjuk, hogy a vetőmagot könnyen be lehessen tölteni. E forgatható hordóba beletöltünk 100 kg. vetőmagra 200 gr. (1/5 kg.) Porzolt, a nyílást egy beleillő deszkalappal elzárjuk és körülbelül 10–15 percig lassan forgatjuk a hordót. Ezután a magot rögtön zsákokba ürítjük és vethetjük. A művelet oly egyszerű és gyors, hogy felesleges a vetést megelőzőleg a száraz pácolást (beporozást) elvégezni, mert ezt vetés közben künn a földön is megtehetjük. Amíg a vetőgép egyet-kettőt fordul, addig a forgódobbal a következő szükséges mennyiségű vetőmagot beporozhatjuk.

A porpácolással elkerülhető a gyakran hideg és nedves időjárás mellett lassan haladó szárítása a nedves csávában megduzzadt vetőmagvaknak. A nedvesen csávázott vetőmagvaknak gyakran gyengülő csiraképesége főképpen a tökéletlen, vagy lassu szárítás káros hatásában rejlik, ami a porcsávázásnál teljesen kikerülhető. A porpácolásnál ügyeljünk arra, hogy tulsok port ne leheljünk, mert az nagyobb mennyiségben káros hatású az egészségre.

A porpácolással elkerülhető a gyakran hideg és nedves időjárás mellett lassan haladó szárítása a nedves csávában megduzzadt vetőmagvaknak. A nedvesen csávázott vetőmagvaknak gyakran gyengülő csiraképesége főképpen a tökéletlen, vagy lassu szárítás káros hatásában rejlik, ami a porcsávázásnál teljesen kikerülhető. A porpácolásnál ügyeljünk arra, hogy tulsok port ne leheljünk, mert az nagyobb mennyiségben káros hatású az egészségre.

A száraz- vagy porpácolás előnyei a nedves pácolás felett.

1. Elmarad a költséges időtrábló vízfordás.
2. Elmarad az oldatok készítése.
3. Elmarad a vetőmagvak huzamosabb ideig való keverése a csávában és a léha és üszögös szemek eltávolítása.
4. Elmarad a vetőmagvak nehézkés kiszedése a csávából.
5. Elmarad a nedves és megduzzadt vetőmagvak gyakran rossz időjárás miatt nehezen elérhető tökéletes kiszáritása. Ez a leglényegesebb előny, mert főleg a tökéletlenül szárított magvak elvetése után, valamint a tulságosan lassan száradó és befűlő magvak után szokott a vetés hiányosan keln.
6. A porpácolás teljesen független az időjárástól, mert egész kis helyen is nagy tömegek pácolhatók, akár hónapokkal a vetés előtt, vagy közvetlen vetés közben kint a táblán.

c) Mikor melyik csávázószert használandó.

1. Buzánál bűdös- vagy köűszög közepes és gyenge fertőzésénél, aminő rendszeren a gyakorlatban előfordul: Porzol (por- vagy száraz pácolás) vagy Klorol (nedves csávázás) használhatók.
2. Buzánál kő- vagy bűdös üszög ellen nagyfokú

GŐZEKÉKÖTELET

A LEGPRIMÁBB „EXTRA SPEZIAL” MINŐSÉGBEN, BÁRMELY HOSSZBAN ÉS ÁTMÉRŐVEL

RAKTÁRRÓL FIX ÁRBAN SZÁLLITUNK
MAGYAR ACÉLSODRONY-, DRÓTMŰVEK ÉS KÖTÉLGYÁR DEICHSEL A., MISKOLCZ

SÜRGÖNY- ÉS LEVÉLCIM: DEICHSEL MISKOLCZ

INTERURBAN-TELEFON: 609 ÉS 258

SAJÁT ÉRDEKÉBEN KÉRJEN AZONNAL AJÁNLATOT!

fertőzésnél (amikor pl. a vetőmag telve van üszkös szemekkel és a jó szemek is üszögportól barnák):

Higosan
Uspulun
Folmaidehid
Resinol
nedves csávázás valamelyike alkalmazandó.

3. Minden más vetőmag, a kerti vetemények magvai, valamint a répmagok is Higosannal vagy Uspulinnal csávázandók, mivel a különféle magvakon előforduló különféle fertőzések ellen általában csak a higanytartalmu szerek hatásosak: így különösen az árpa és zab levélesikoltása (Helminthosporium), a rozs kitélése hópenész (Fusarium) folytán, a bab és borsó ragyabetegsége (Gloeosporium) ellen.

A higanycsávázó szerek további előnye, hogy a legtöbb vetőmag csiraerélyét serkentik.

4. A zab repülőszke ellen pedig főképpen a Formalin és Resinol biztos védekezés, míg a Higosan, Klorol, Uspulun és Porzol csak lényegesen csökkentik a bajt, de tökéletesen le nem küzdik.

5. A buza és árpa repülőszke ellen csak melegvizpácolás segít, a felsorolt szerek egyike sem használ e baj ellen.

Csak a fenti csávázási módok bármelyikének pontos betartása mellett menthetjük meg hazánk gabona-termését az óriási veszteségektől, amelyeknek összege magánál az üszögnél sok száz milliárd koronára rug. Az említett csávázószerek leírását az „Utmutatás a gabonaüszög elleni védekezés tárgyában” című, a m. kir. földművelésügyi miniszter kiadott plakát tartalmazza.

Kern Hermann,
a M. Kir. Nővénytud. és Körtani Állomás igazgatója.

Uj rendeletek.

(Uj vámfelpenzszámítás. — A kiviteli szabadlista kiterjesztése. — A vámgabona augusztusi térítési ára. — Gyümölcsszállítmányok Csehszlovákia. — A vagyonváltás buza augusztusi egyenértéke. — Uj mértékhitelítési díjak.)

Uj vámfelpenzszámítás.

A hivatalos lap július hó 29-én közölte a pénzügyminiszter folyó hó 1-én életbe lépett 105.496. számú rendeletét, melynek értelmében folyó hó 1-től kezdve mindazoknál az áruknál, amelyek a múlt évi 655. M. E. számú kormányrendelettel tartozó A. B. C jegyzékek egyikében sincsenek felsorolva, a vámtarifában foglalt vámtétel minden egyes aranykoronájára, továbbá valamennyi árucikkre nézve a vámeljárásnál szedett mértékpénznek minden egyes aranykoronájára további intézkedésig 17.000 papirkoronával számítandó át. Ellenben a vámfelpenzszámítás szempontjából kedvezményezett árukra nézve a következő átszámítási kulcs alkalmazandó:

A C jegyzékben felsorolt áruknál egy-egy aranykoronát 8500 papirkoronával; a B jegyzékben felsorolt áruknál egy-egy aranykoronát 6800 papirkoronával; a vámtarifa 19. tétele alá tartozó répacukornál s minden egyéb cukornál, amellyel kivételével, egy-egy aranykoronát 1700 papirkoronával; végül a A jegyzékben felsorolt áruknál egy-egy aranykoronát 680 papirkoronával kell számítani.

A kiviteli szabadlista kiterjesztése.

A pénzügyminiszter A. 52.000. számú rendelete értelmében július hó 30-ától kezdve külön engedély nélkül szabadon vihető ki vámkülföldre az eddig is kiviteli szabadlistára helyezett cikkeken kívül még denaturált szesz, cement, patkószeg, levélbélgyegek, továbbá len-, pamut-, selyem- és gyapjúrongyok.

A vámgabona augusztusi térítési ára.

A pénzügyminiszter 114.568. számú rendelete augusztus havára a malmok által folyó hóban vámosítás fejében természetben megkeresett gabonának az általános forgalmi adó alapjául szolgáló átlagos árát métermázsánkat a következőképpen szabja meg:

Table with 2 columns: item name and price. Items include: rozs és kétszeres, árpa, kukorica, zab, köles, tatárka (hajdina), ocsu.

Gyümölcsszállítmányok Csehszlovákia.

A Magyarországból Csehszlovákia irányított gyümölcsszállítmányokat 1000 kg. teljes súlyig a cseh vasutak közvetlen gyorsvonatokon továbbítják a cseh pénzügyi minisztérium rendelkezése alapján, ami megkönnyíti Csehszlovákia való friss gyümölcskivitelünket, mert így a szállítmányok kevésbé vannak kitéve a megromlás veszélyének.

A vagyonváltás buza augusztusi egyenértéke.

A 109.534. számú pénzügyminiszteri rendelet a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát folyó évi augusztus hónapra métermázsánkat 400.000 koronában állapította meg.

Ugyanez a buzakulcs érvényes tehát augusztus hó folyamán az ez idő alatt befizetésre kerülő OMGE tagdíjak, valamint az OMGE Agrárpolitikai és Agrárhírszolgálati Bizottságának augusztus hó folyamán juttatandó és buzában kifejezett hozzájárulások papirkoronára való átszámításánál.

Uj mértékhitelítési díjak.

A kereskedelemügyi miniszter 77.923. számú rendelete folyó hó 1-től kezdve új mértékhitelítési és mértékvizsgálati díjszabást léptet életbe, melyet egész terjedelmében a Budapesti Közlöny július hó 31-iki 161. száma közöl. A hitelítési díjak aránykoronában vannak megállapítva, ugyancsak így szabályozza a rendelet az állami mértékhitelítési hivatalok székhelyein, illetve a helyszínen végzett hitelítések, illetve mértékvizsgálatok díjait, végül pedig felsorolja a Magyar Királyi Központi Mértékügyi Intézet által végzett hitelítésekre és vizsgálatokra vonatkozó határozmányokat.

Előnyös repcetermelési szerződés az 1924/25. évre.

Khusa Hédeváry Károly gr., mint a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke, a repcetermelők érdekében a legnagyobb olajérdekltséggel olyan előnyös termelési szerződést biztosított, amelyre a legnagyobb nyomatékkal kell felhívni a gazdátársadalom figyelmét. Mindenek előtt ez az új repcetermelési szerződés a világgazdasági alapjára helyezi a repce árának megállapítását s a termelő részére (függetlenül a belföldi repceáraktól) a Londonban jegyzett indiai repce árának átlagát biztosítja vagy a szállítás napján érvényes kulcs vagy a havi átlagár alapján: a termelő szabad választása szerint, vagyis ezáltal a repcetermelőnek garantálva van a világgazdasági ár, amelyet el tudna érni, ha ő maga exportálna repcetermelését külföldre. De emellett az ár mellett a mai pénzügyi világban eléggé nem méltányolható előnyt jelent a repcetermelőnek az a nagyon jelentékeny összegű pénzelőleg, melyet minden kat. hold repce után megkaphat épp abban az időben, mikor a gazdaságnak legégetőbb szüksége van a pénzre és előlegre. Ennek a pénzelőlegnek összege a nyomtatott szerződésürlapból, mely az OMGE vagy az Országos Mezőgazdasági Kamara titkári hivatalában kapható, bárki megtudhatja. Az olajpogácsa, örölt pogácsa és extrahált pogácsát szintén a tőzsdei jegyzéstől függetlenül a repce elszámolási árához viszonyítottan van rendkívül kedvező árban és jelentékeny mennyiségben a termelőnek biztosítva. Vetőmagot beszerzési áron kap vagy pedig a termésből természetben adja vissza; védekezéseszerket nagy árkedvezmény mellett kaphat, világító, vagy étkezési olajat pedig vagononként megszabott súlyban szintén féláron igényelhet a szerződés alapján. Minőségi vagy árdifferenciák esetén a gazd. érdekképviselet befolyása biztosítva van s ugyanitt tudható meg az indiai repce londoni jegyzése is. A repcét ab termelőhely, vasúti vagy hajóállomás berakva vevő zsákjaiban adja át a termelő 1925. jun. 20. legfeljebb szept. 15-ig. Ha a repcevetés nem sikerülne bármely okból, úgy helyébe tavasszal még más vetemény jöhet. De csonka hazánk minden része alkalmas a repce termelésére s fagyálló nemesített mag vetése esetén termelése biztosnak mondható — akár a kalászosoké. (Épp az idén láthatuk, hogy ezek termelése is minő csalódást okozhat a gazdán kívül álló okokból.) Az új repce-

termelési szerződési feltételek értékes előnyeinek fel-számításával a hazai viszonyok között a repce jövedelmezősége a gazdaság egyéni szempontjából garantálva van. Az állattenyésztés tekintetében pedig az olajtakarmányok fokozása szintén közgazdasági érdek. A külföldről importált olajmagvakért kifizetett millióknak belföldön kellene maradniuk, viszont az exportálandó olajipari cikkek ára államháztartási mérlegünk javát lenne hivatott szolgálja. De a repcetermelésnek speciális előnyei is vannak: korán vetjük, korán aratjuk, az első pénzt hozza nyár elején, utána kitűnő gabona terem s termelése nagy tökélet nem igényel. A gazdasági érdekképviseletek hivatásukból kifolyólag minden rendelkezésre álló eszközzel kívánják szolgálja a mezőgazdaság iparosítását s az ipari növények termelésének okszerű fokozását. Csonka hazánkat az évi repcetermelés a legjobb esetben sem becsülhető 1300 vagonnál többre, ami önmagában átlagtermés mellett 26.000 kat. hold repcevetést jelent, tehát a területnek alig 2%-a, holott a 70-es években Nagy-Magyarország repcetermelése olyan jelentékeny volt, hogy 10.000 vagonnál többet exportáltunk. Azóta a repce mindinkább visszacsúszott, ezekkel ezelőtt a lenmag termesztésére is súlyt helyeztet a magyar gazda, de, sajnos, ezen fontos ipari és olajosnagynak is a termesztése visszajelölt. Tisztán csak a napraforgómag termesztése fokozódott és pedig főként a Nyírségben. Jelenleg értesülésünk szerint csonka hazánk évi termése napraforgóban 1500-2000 vagon között váltakozik. A többi olajosmagvak termesztése, mint: tókmag, gomborka, kender, mák, szőjabab, ricinus stb. jelentéktelen. Érdekes, hogy a hazai malomipar a magyar gazdáknak a kalászosmagvak termelése tekintetében semmi előnyt sem nyújt s árpolitikájára rigíd kíméletlenséggel szolgálja saját érdekeit. Korpát is leg-többször nehezen és drágán tudnak szerezni a gazdaságok. A szeszgyárral bíró gazdaságok is évek óta rendkívül nehézségekkel küzdenek a kincstár jelenlegi szeszpolitikája miatt. A cukorrépa értékesítésében ugyancsak a kincstár erélyes beavatkozása támaszt nehézségeket, melyen az állam nem tud változtatni, már csak a külföldi kölcsön miatt sem. Ezzel szemben a repceforgalom teljesen szabad, közlekedezési, vagy kincstári részesedés szempontjából az államkormányzatot nem érdekli. Mindezen szempontok figyelembevételével született meg az a gondolat, hogy az olajérdekltségek közül az, amely bizalommal fordul az agrárérdekképviseletekhez, megbizassék, hogy az olajosnövények termelése érdekében — különböző, értékes kedvezményekkel bíró szerződést (időre az előleget, abraktakarmányokat stb.) becsúszson a repcetermelők rendelkezésére. Szerződés minta a Közteleken kívül bármely kerületi kamaránál és minden Gazdasági Egyesületben kapható, a leg-részletesebb felvilágosításokat a győri kamara ingyen adja meg. Mille Géza.

VEGYESEK.

A szokványbuza fajsúlyának leszállítása.

Már közvetlen az aratás megindulása után arra a meggyőződésre jutottam, hogy gazdaságom, ugy-szintén annak nagy környéke, az idén mennyiségileg rendkívül gyenge buza-termésre fog szert tenni, a cséplés megindultakor azonban láttam, hogy a minőségek a legsúlyosabbak s hogy évtizedek óta nem fordultak elő, oly alacsony fajsúlyú buzákat, mint az idén; az elesélt buza fajsúly 65 kg-tól 70 kg-ig állapítható meg, az u. n. szokványminőségű 76 kg. súlyú buza megyénkben az idén alig fordul elő.

A hivatalos vetési jelentés csak a múlt hó 25-ike körül tesz a fentiekről említést s főleg Tolna, Somogy, Baranya, és Zala megyéket említi, mint olyanokat, amelyek 5 mázsa termést várnak, a buzákat súlyú

CHINOIN GYÖGYSZER- ÉS VEGETÁRIUMI TERMÉKEK GYÁRA R-T. UJPEST Mezőgazdasági osztály
Buzavetőmag viznélküli pácolásához
porpácolás PORZOL porpácolás
10 perc alatt vetés közben is 1-2 q vetőmag elkészíthető. Nagy munkamegtakarítás. Elmarad a vetőmagvak szárítása.
Amerika évente már három millió métermázsza vetőmagot porral pácol.

Mélyfurású ártézi kutakat
gazdasági vízvezeték, szivattyutelepeket épít, talajkutatásokat végez
FEJES BERTALAN gépgyár mélyfurási osztálya, SZÉKESFEHÉRVAR

60. S
minőségér...
vett jelenté...
rendkívül a...
alig alkalm...
Vélemén...
az 1924/19...
a budapest...
feladata len...
nak tényleg...
állapítan...
melyekb...
kikötve, me...
folytán az...
mondottak...
Magyarorsz...
nem üti me...
elodázhatat...
nak leszál...
Máday I...
Izidor ny...
nem is ism...
régebbi tőzr...
OMGE ülése...
politikai te...
Izidor 85-ik...
lommal ism...
felkeresni...
irában tūv...
választmány...
a csendes ű...
érdemli, mer...
terium tiszt...
tanácsosig...
agrárpolitika...
térén is m...
alapított: a...
Földművelés...
a Magyar F...
Halalozás...
24-én, föld...
dult fölt...
Magyar Tud...
a Kerepesi-ut...
A júliusi...
rint a július...
a nem nagy...
hogy a július...
arcsökkenést...
második fel...
kedés, hanem...
ugyszólván k...
vissza, melye...
és a kenyér...
változott. Am...
zist illeti, t...
nap óta muta...
momentum a...
index szerint...
nek 1/3-as-ad...
Jubileum...
iskolánál. Fo...
pély keretén...
művésiskola...
leumát. Az ű...
művelésügyi...
miniszteri tan...
osztálytanács...
igazgató, Pes...
Fodor Jenő, a...
kara és az is...
pélyt az iskol...
tanulók szaval...
tanácsos igen...
Sipos István...
tisztí kocsisna...
igen szép kivi...

minőségéről azonban alig esik szó. E megyékből vett jelentések szerint a búzák fajsúlya mindenhol rendkívül alacsony, olyannyira, hogy vetési célokra alig alkalmasak.

Véleményem szerint a szokványbuzának fajsúlya az 1924/1925. gazdasági évre nem alkalmazható és a budapesti áru- és értéktörzsde tanácsának sürgős feladata lenne erre a gazdasági évre egy, a viszonyoknak tényleg megfelelő szokványbuza-fajsúlyt megállapítani, mert nagy azoknak a szerződéseknél száma, melyekben 76 kg. fajsúlyú buza szállítása van kikötve, melynek szállítása azonban vis major esete folytán az idén nem eszközölhető. Tekintettel a mondottakra és azon elvitáztatlan tényre, hogy Magyarország ezideig átlag-buzatermésének fajsúlya nem üti meg, megközelíthetőleg sem, a 76 kg.-ot, elodáztatatlannak tartom a szokványbuza fajsúlyának leszállítását. (B.)

Máday Izidor nyolevanöt éves. Marosi Máday Izidort ny. min. tanácsost az újabb nemzedék talán nem is ismeri, de annál inkább a gazdátársadalom régebbi törzsközségi tagjai, akiknek volt alkalmuk az OMGE ülésén, tanácskozásain Máday értékes agrárpolitikai tevékenységét értékelni. Most últe Máday Izidor 85-ik születése napja évfordulóját, mely alkalommal ismerősei, barátai siettek jókívánságaikkal felkeresni, az OMGE elnöksége is meglepő átiratban üdvözölte évtizedeken át volt igazgatóválasztmányi és jelenleg tiszteletbeli tagját. Ezt a csendes ünneplést Máday Izidor méltán meg is érdemli, mert 1869-ben a földművelésügyi minisztérium tisztviselői karába lépve, ahol miniszteri tanácsosig emelkedett, állandóan a legintenzívebb agrárpolitikai tevékenységet fejtett ki. Irodalmi terén is működött és négy mezőgazdasági lapot alapított: a Közgazdasági Közönyt 1870-ben, a Földművelési Érdekeinket és Falusi Gazdát 1873-ban, a Magyar Földet 1879-ben.

Halalozás. Nagyszigethi Székely Kálmán dr. július hó 24-én, életének 87-ik évében elhunyt. A megboldogult földi maradványait mult hó 26-án helyezték a Magyar Tudományos Akadémia oszlopcsarnokából a Kerepesi-ut melletti temetőben örök nyugalomra.

A júliusi drágulás. A Pester Lloyd indexe szerint a július havi drágulás 0-12 százalékos tesz. Ez a nem nagy drágulási arány szám ugye keletkezett, hogy a július hónap első felében mutatkozó enyhe árcsökkenést nemcsak teljesen ellensúlyozta a hónap második felében mutatkozó (2-19 százalékos) áremelkedés, hanem ezt túl is haladta. Az áremelkedés ugyszólván kizáróan a buza drágulására vezethető vissza, melyet természetesen nyomon követett a liszt és a kenyér drágulása is. Az ipari cikkek ára alig változott. Ami az augusztus hónapra való prognózist illeti, biztató jelenség a buzaáraknak két nap óta mutatkozó esőkkénese, viszont kedvezőtlen momentum a lakásbörök emelkedése. A júliusi index szerint pénzünk vásárlóképessége a békebeli-
nek 1/1919-ig részén áll.

Jubileum a somogyiszentimrei m. kir. földművelésiskolánál. Folyó hó 27-én, vasárnap fényes ünnepély keretén belül ünnepelte a szentimrei földművelésiskola 2 régi cselédjének szolgálati jubileumát. Az ünnepélyen Gothárd Kálmán dr. földművelésügyi miniszteri h. államtitkár, Brédl Sándor dr. miniszteri tanácsos, Cvetkovits Ferenc dr. miniszteri osztálytanácsos, Szankovich János gazd. akadémiai igazgató, Pesthy Béla gazd. akadémiai r. tanár, Fodor Jenő, az iskola igazgatója, az intézet tanári kara és az összes cselédsége is részt vett. Az ünnepély az iskola dalárdája kezdte meg, majd a tanulók szavaltai után Brédl Sándor dr. miniszteri tanácsos igen szép beszéd keretében nyújtotta át Sipos István csikósnak, ki 35 és Hegedűs György tiszti kocsisnak, aki 25 éve szolgálja az iskolát, az igen szép kivitelben készült oklevelet.

Felvétel a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémiaira. Az akadémiaira rendes hallgatók felvehetőek azok az ifjak, akik a főgimnáziumot, főreáliskolát, vagy anégy évfolyamu kereskedelmi tanulmányi ideje 3 év. A rendes beiratások október hó 1-8-ig történnek. Beiratkozáshoz születési anyakönyvi kivonat, eredeti érettségi bizonyítvány és szülői beleegyező nyilatkozat szükséges. Miután az akadémiaira korlátolt számú hallgatóság vehető fel, tanácsos az előjegyzést idejében kérni és az okmányokat az igazgatósághoz beküldeni, ahol bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Plakátpályázat. A Hatvani Növénytermesztő Részvénytársaság plakátjának tervezésére a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács által hirdetett pályázat bíráló-bizottsága a beérkezett negyvenhét darab pályamű közül az első díjat *Ackermann Edith* okl. iparművészőnek (Budapest, VIII., Baross-u. 57. Telefon: József 43-61.) ítélte oda.

Versenyárgyalás. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti m. kir. postahivatal részére az 1924/25. gazdasági évben szükséges 7500 q zab és 8500 q szénna szállítására nyilvános ajánlati versenyárgyalást hirdet. Csakis minden kérését kizáró módon megszövegezett és pecséttel lezárt, sőtelen borítékban elhelyezett és közvetlenül beadott, vagy a postán érkezett ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlatot a borítékban „Ajánlat takarmány szállítására” felirattal 1924. évi augusztus hó 9-én délelőtt 10 óráig a budapesti m. kir. postahivatalon, VII. k., Stefánia-ut 4. sz. alá kell beadni. Bónapénzül az ajánlat szerinti érték 2%-a teendő le készpénzben, vagy fizetési biztosítékkal elfogadható magyar értékpapírokkal a posta központi számvételese által (V. Akadémia-utca 12. sz.) előzetesen látványozott letétnyugtára a budapesti m. kir. posta központi pénztárnál (VI. Városház-u. 18.) és az onnan nyert pénztári nyugta az ajánlatához csatolandó. A szállításra névbe irányadó általános és részletes szállítási feltételek, valamint az ajánlat megküldéséhez szükséges úrlapok a m. kir. postahivatalnál 5000 K. lefizetése ellenében kaphatók, vagy az összeg beküldése mellett postán való elküldésük kérhető. A szerződéstervezet ugyant megtekinthető.

Schwarz Gusztav banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Patkányirtást az egész országban jótállással vállalunk *Standard*, Kossuth Lajos-u. 14.

Mindennemű *technikai* kérdésben gazdákknak tanácsot ad, érdekeiket védi és képviseli a *Gazdabank Agrártechnikai Vállalat*, Budapest, Ferenc-körút 19-21. Telefon: József 34-34. Igazgatók: Kneusel-Herdiczka Ernő és Kund Ede.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Patkány-, egérirtó RATIN

békebeli anyag. Legelőnyösebb napi árban. Szétküldési hely: **Ratin Laboratorium**, Budapest, VII., Murányi-u. 36. 314

Sertés- és juh-himlő ellen

biztos hatású oltóanyag minden mennyiségben kapható

Dr. PÉCSI DANI és Oltóanyagtermelő-infúzióiban, Budapest, VI., Teréz-körút 31. Tel.: 88-00

Föld-
birtokra **előnyös kölcsönöket folyósítatunk**

törlesztéssel is. **ÁLTALÁNOS KÖZVETÍTŐ BANK R.-T.,** Budapest, V., Zoltán-utca 6. 1086

Azonnal beköltözhető új családi házak és telkek eladó.
Tulajdonos: 1088
Békesi R.-T.
Budapest, VII., Almásy-tér 8
Telefonszám: József 124-98

Teherautópótkocsik
2-6 tonnásig, új és használtak, gyári garanciával, állandóan raktáron. Átalakítások és javítások.
ILOSVAY és TÁRSA, BUDAPEST
V. KERÜLET, VÁG-UTCA 5. SZÁM. 1134

„Szent Gellért” Kolopi rádiumos gyógyiszap.
Gyógyít reumát, csúzt, ischiást, bennulásokat, angolkórt, nőbetegségeket. Bel- és külföldi orvosszakértélyek által elismerve. Bel- és külföldi orvosszakértélyek által elismerve.
Ára: 5 kg. gyógyiszap csomagolva, utasítással 20.000 K.
Megrendelhető: **Kolopfürdő igazgatóságnál, Budapest, IX., ulái-ut 95. szám, III. 81.**
A mellékelt utasítás szerint házilag otthon minden eredménnyel használhatja. Tegyen próbamegrendelést az ár és a postaköltség előleges beküldése mellett. 378

GÁBOR-fiunevelőintézet
Budapest, VI., Munkácsy-utca 21.
Telefonszám: 90-00.
Bentlakó és bejáró, elemi és középsikolai tanulók számára
Prospektus

Hagymási bérgazdaságunkból **buza- és rozsszalma, kukoricaszár és répafej nagy mennyiségben eladó.**
Árajánlatok Grósz Zsigmond örökössei, Hosszuhát, u. p. Szerep keretnek. 1100

CHINOIN GYÓGYSZ.- ÉS VEGY. TERM. GYÁRA R.-T. UJPEST
TELEFON: 163-26, 183-54, 85-30

Állatgyógyászati osztály
ANGOLKÓR, CSONTLÁGYULÁS, ELCSENEVEZÉSEDESÉS stb. ellen:
FUTOR szénsavas takarmánymész **HIZAN** csontlisztkészítmény (foszforsavas takarmánymész)
Sertésnek minden esetben. Egyéb állatoknak tulnyomólag szemes eleség-gel, korpával, darával stb. való takarmányozásnál.
Kutyának minden esetben. Egyéb állatoknak tulnyomólag szalma-, törek-polyva-, melasz- stb. etetésénél. Turfás, mocsaras vidékeken.
FUTOR használjon **iszapolt kréta helyett!**

Az állat drága, vigyázzunk rája és használjunk állandóan nyers ILYSOFORMOT
mely minden fertőzéstől, betegségtől megóv
„Fertőtlenítés a gazdaságban” című nagyon tanulságos füzetünket minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a **Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár R.-T., Ujpest**

LYAM.

dabb irányzat
man szeptem-
Lad és Tolna-
Leacse. Az
menyek már
lárddan tartott,
iránt mind
orsó, szőzős
eségeken a
kilogrammon-
u, tarka
000, hibor-
000, Viktória
orsó, express
50,000, bak-
000-300,000,
300,000, ken-
0,000, kelles,
000-300,000,
000-400,000,
nyers, nagy-
u. a tisztit-
rankamentes
12,100,000-
2,000,000-
a tisztítható
-1,200,000,
000, lucerna-
lucernamag,
1,450,000-
g 500,000-
320,000-

hó 31-én.
arha. Mivel
husfogyasz-
eggy lanya
500-1000
113 darab.
jobb minő-
silányabb
15,000-
12,500-
gyar tehát
10-13,500,
kivételesen
6000-

hó 29-én.
rásár kissé
1000 K-val
zett árak:
00, kivete-
nkint.
Zöldeske-
osi sertés-
mevált, ame-
1000-
emelkedé-
Arak a
24,500-
22,500-
szalonna
-32,000,
-30,000,
u lovak
00 K-ig.

ár E.-T.
lentése:
eladat-
-27,000,
00,000-

k Allat-
hó 28-iki
s prima

minőségeknél irányzat szilárd, egyéb minőségeknél lanya. Jegyzések a következők: Ökör, extrém 18,500-20,000, I. rendű 16,500-17,500, II. rendű 11,500-12,500, III. rendű 10,000-11,000 K., bika, extrém 17,000-17,500, I. rendű 15,500-16,500, II. rendű 14,000-15,000, III. rendű 13,000-14,000, kicsontozni való 8000-9500 K., tehén, extrém 16,500-17,500, I. rendű 12,000-14,000, II. rendű 10,000-12,000, III. rendű 9500-10,500 K. A folyó hó 31-iki esőtörtéki pótvásár felhajtása 582 darab volt. Hetféi árak gyengén tartották magukat.

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R.-T. jelentése.) A f. hó 29-iki, keddi fővásár felhajtása 8663 drb. volt. Elénk irányzat mellett a következő jegyzések fordultak elő: Prima zsirsertés 22,000-23,000, közép zsirsertés 22,000-23,000, öreg zsirsertés 20,000-21,500, szedett zsirsertés 20,000-23,000, hussertés 20,000-24,000, kivételesen 24,500. A f. hó 31-iki, csütörtöki pótvásár felhajtása 3684 hussertés és 334 darab zsirsertés volt. Elénk irányzat mellett árak változatlanok maradtak.

Csehországi állattarak. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R.-T. jelentése.) Aug. 1. Munkavásár irányzata közepes, sertésvásár irányzata lanya. Jegyzések a következők: ökör I. r. 8-955 e. K., II. r. 750-8 e. K., bika I. r. 7-850 e. K., II. r. 650-7 e. K., tehén I. r. 7-8 e. K., II. r. 5-7 e. K., borjú 550-715 e. K., huserítés 10-11 e. K., zsirsertés I. r. 1145-12 e. K., II. r. 1025-1170 e. K., öreg 960-1050 e. K., koca 825-9 e. K.

Tenyészállatok és járműök. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő Részvénytársasága jelentése.) 1924. július 31. Importált fehér erdélyi járműök 13,000-29,000, I. rendű fehér járműök 15,000-17,000, I. rendű tarka járműök 14,000-16,000, friss fejős- és vemhes tehén 15,000-20,000, 1 1/2 éves üszök 14,000-16,000, 1 1/2 éves tinók 13,000-15,000 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint. Jegelt (nem élő halak) Ponty I. a. kicsinyben 25,000-35,000, nagyban 18,000-25,000, ponty II. a. kicsinyben 18,000-25,000, nagyban 10,000-16,000, harsa kicsinyben 30,000-90,000, nagyban 40,000-45,000, süllő I. a. kicsinyben 95,000, csuka kicsinyben 25,000-40,000, nagyban 12,000, kecsge kicsinyben 70,000-80,000, nagyban 40,000-60,000 korona.

Baromfi és tojas. Árak a bpesti piacon kicsinyben. Csirke párja 40,000-55,000, tyúk párja 70,000-85,000, hizott ruca kg.-ja 44,000-48,000, hizott liba 45,000-50,000, hizott pulyka kilogrammja 28,000, libamáj kg.-ja 90,000-100,000, ludzsír kilogrammja 54,000, tojas darabja 1300-1600 K.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon. Tej kimérve 64, üveghen 74, habtejszín 48, tejföl 24 ezer K. literkint, la teavaj 94, IIa 80, főzővaj 70-80, trapista és óvári sajt 44-50, IIa 32-44, emmentáli 880-885, zuzsuftortó 80-70, tehénturó 12-14 ezer K. kg.-kint, baranya és dombóvári teavaj 10 dekás csomagokkint 85-9 ezer K.

Zöldes és gyümölcs. Árak kilogrammankint a budapesti piacon. Sárgarépa zöldjével 5000, petrezselyem zöldjével 5000, zeller darabja 600-1000, kalarábe darabja 500-800, vörshagyma 2500-4000, fokhagyma 700-8000, cékla 5000-5500, fejeskáposzta 5000-6000, kelkáposzta 3500-5000, fejesaláta darabonkint 600-1200 korona. Burgonya, újdonság 1 kilogrammja 3000-4000, retak nyári 2500, retak, fekete, nagy 2500-3000, uborka nagy, salátának 1000-2000, savanyítani való 1200-3000, paradicsom, hazai 1 kg. 5000-10,000, zöldpaprika apró hegyes 1 drb 200-500, nagy tölteni való 400-600, 15k füzé 400-900, zöld tengericső 1 drb 600-1300, zöldborsó, hüvelyes 7000-10,000, kifejtett 22,000, zöldbab, hüvelyes 2000-3000, vajbab, hüvelyes 3000-4000, kifejtett 16,000, virágkel, hazai, nagyfejű 12,000-20,000, kisfejű 9000-10,000, torma, hazai, nagy, édes 24,000-30,000, kicsi erős 16,000-20,000, sóska 2000-4000. Alma közönséges válogatott 14,000-20,000, körte közönséges válogatott 26,000-36,000, szilva vörös, nem magvaváló 7000-8000, ringló közönséges 10,000 barack, kajsi I. a. 58,000-40,000, II. a. 18,000-22,000, barack, kajsi

ősi magvaváló 24,000-50,000, ősi nem magvaváló 26,000-30,000, pöszmete, egres, nagyszemű 26,000, málna 35,000, görögdiñnye faj 3000-6000, sárgadiñnye faj 10,000, közönséges 5000-6000, dió, nagy papírhéjú 36,000, apró keményhéjú 30,000, héjazott 85,000-120,000, mogyoró, hazai, nagy 80,000, héjazott 68,000-90,000, mandula 90,000-100,000 K.

Bor. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borértékesítő Osztályának jelentése.) Augusztus 1. A helyzet változatlanul szilárd. Az árak állandóan emelkednek.

Szarvasmarhatenyésztés
Iria: Cseiké István 2. kiadás
Ára 42,000- K és postaköltség. Beszerzés a „Pátria” r.-t. Könyvkiadóházán, Budapest, IX., Ullói-ut 25. (Köztelek)

Gyapjút
csakis gazdaságokból, legmagasabb napi áron vásárol, ajánlatot kér:
GYAPJUMOSÓGYÁR R.-T.
Budapest, V., Kárpát-u. 9.
Telefon: 39-66, 192-24 1108

Világszabadalom!
Forró nyárban sem kell jég,
ha húst, tejet, tojást, sört stb.
önműködő A-S géppel hűt
mely ily bámulatosan egyszerű:
Nincs kezelés! Nincs utántöltés!
Egyeduralítás:
Gellért Ignác és Társa Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: 12-91. Wien, III., Kegelgasse 27.

GYAPJÚT
közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból legmagasabb áron vásárol
Zeisler Artur
Budapest, V., Dorottya-u. 9., félemelet
Telefon: 87-15 6874
Közvetítők szokásos jutalékban részesülnek

Kemna J. gőzekegyár
Budapesti iroda: VI., Vilmos császár-ut 51. szám
Telefon: 91-21
Sürgőnycim: Kemna 9121 Budapest
Azonnal vagy legrövidebb idő alatt breslauer törzsgyárból szállít: használt és új teljes **KEMNA-forrógőzekekészleteket**, 1044 legújabb kombinált mélyítő- és sekélyekéket, kis és nagy gőzgrubbereket
Itt Budapesten állandóan dusan felszerelt raktáram van mindenféle **KEMNA-géphez** szükséges alkatrészekből, melyekkel szives megkeresésre jutá-nyos áron azonnal szolgálhatok.

Kocsis- és inasöltőnyök
mosható kék-felér-eszkos anyagból, vagy szürke vászonból, 324.500 K.
kék gallérral v. anélkül 407.000 K.
dupla cémázással ... 407.000 K.
ZSINÓROS
VÁSZONDOLMANYÓLTÖNY
pantalló- vagy eszima- 715.000 K.
nadrággal ... 715.000 K.
ZSINÓROS
POSZTÓDOLMANYÓLTÖNY
pantalló- vagy eszima- 1,045.000 K.
nadrággal ... 1,045.000 K.
Kocsisesőköpöny 550.000 K.
fekete gummiból ... 550.000 K.
Porköpöny 231.000 K.
Gazdasági, gépész- és etetőöltőnyök, valamint különféle ruhák 154.000 K.
101 feljebb

Guhmann és Társa
RÁKÓCZMÚT 16.

AUTOMOBILMŰVEK ÉS MOTORGYÁR R.-T.
TELEFON: József 110-36 BUDAPEST, VII., KEREPESI-UT 62. SZ. TELEFON: József 110-36
MOTOROK - LOKOMOBILOK - GENERÁTOROK
DIJTALAN MÉRNÖKI LÁTOGATÁS!

"Terra" MAGKERESKEDELMI ES KIVITELI RESZVENYTARSASAG
BUDAPEST, V., BALATON-UTCA 16. SZÁM, LIPOT-KÖRUT MELLETT
Levélcim: Budapest, 5., Tözsde, Postaórák 39.
Ajánl: a legmegbízhatóbb minőségben takarmányrépa-, cukorrépa-, lóhere-, lucerna- és egyéb gazdasági vetőmagvakat.
Telefonszám: 34-93 és 32-88
Sürgőnycim: „Terra” Budapest

AGRARGLOBUS
Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-u. 1.
TELEFON: Józs. 153-54, Józs. 153-76 és Józs. 125-79

Ekéket, boronákat, „Agrár-Drill” szabatosan működő vetőgépeket, takarmányfeldolgozógépeket, szőlő- és répapermetezőket, cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobilokat, gőz- és benzinmágnjárókat legjobb kivitelben ajánl:

Lokomobil 10-12 PS.

4-es számú
Első magyar gazdasági gyártmány, összes tartozékokkal, kifogástalan üzemképes állapotban, eladó.
Cím: Lange és Társa, Budapest, VII., Baross-tér 15.

Tökéletes cséplés csak a szabadalmazott dobkosárbetételeim

Raktárról postán is KEMÉNY MANÓ gazdasági cikkek BUDAPEST, V. ker., Rudolf-ásonnal szállíthatom: rakpart 8. sz.

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtükéletesebbek.
Egyedüli gyártója:
HAIDEKER SÁNDOR
sodrony-, szövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.
Arjogyzék ingyen és bérmentve. 1129
Rozsdásodás ellen hátrányozott tüskedrót alkalmi áron.

Gőzekekötél

elismert legjobb minőségben kapható:
HEGEDÜS JÓZSEF okl. gépészmérnök
Budapest, IV., Papnövelde-utca 1. sz.
TEL.: J. 154-01 és J. 164-04 779 Sürgőnycím: HEGEMON

Februári mangalica süldő

200 darab, páronként 60 kg., eladó
Hegedüs Kálmán, Jász Kisér

Vadásztöltényeket

az elismerten legjobb minőségben, haslochi „fasan” füstnélküli, vagy prima minőségű osztrák füstös löporral töltve, bármily óbnagyságban, a legelőnyösebben és leggyorsabban szállít a

Szent István Tápszerművek R.-T.
vadértékesítőosztálya, Budapest-Kőbánya

GRÁNÁT védjegyű MÉRLEGER

szekrényes-, tizedes-, tolósúlyos-százados-, marhamérlegek, szekérhídmérlegek, gabona-minőségi mérlegek raktárról.
Jausz Testvérek
Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 1010

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK NAGYTELJESÍTMÉNYŰ DARÁLÓK GAZDASÁGI SZEKEREK MŰSZAKI CIKKEK

SATURNUS MŰSZAKI ÉS GÉPKERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, V., RUDOLF-TÉR 1. SZ.

Olvassa

a Köztelek Olcsó Könyvtár! Kapható a „Patria” r.-t. könyvostályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szalonnát

és zsirt

legolcsóbb napi áron szállít, nagyobb vételknél le hívásig saját raktárban díjtalanul tárol

FRIEDMANN MÓR I.

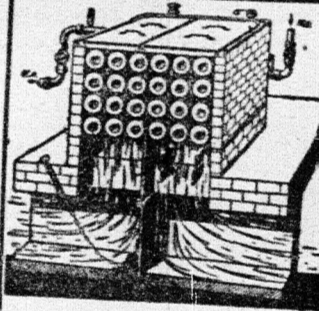
ZSIRADÉKARUNAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, VI., RÉVAL-UTCA 22. SZ.
TELEFON: 37-65 Sürgőnycím: REICHANO

KOHN A. M. VAN-ÉS-FEM-NAGYKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 39-41. SZÁM
Beszennyvágányú vasuti anyagok egymint: mozdonyak, kocskák, sinek, fordítókorongok, kerékpárak.
Transzmissziótengelyek, csapágycsapók, szijkerékek, szerazamok, szerzámgépek; vaskerítések, kapuk, ajtók, vasuti sinek használt és új állapotban.
TELEFON: 19-32, 99-64, 72-95 803

„LIA”

Gesellschaft m. b. H. zur
Lieferung industrieller Anlagen
Wien, I., Tegetthoffstrasse 7/1. Telefon: 72575 Serie

Thermoelektromos eljárás
Kazánképződés meggátlására
gőzkazánokban, ekonomiszerekben stb.
„Agfil-Lia” szabadalom

Legtükéletesebb hőátvitel
Legnagyobb tüzelőanyagmegtakarítás
A Kazánanyag megkímélése
Vegyszerek mellőzése
Üzemköltség nincs
Kezelés nincs
Legalacsonyabb beszerzési ár
A tisztítási időközök meghosszabbítása

Bordáscsöves ekonomiser
(fűstgázmelegítő)

„Lia”-rendszerü, Főge szabadalom
Legnagyobb tápvizfelmelegítés
Legnagyobb szénmegtakarítás
Legcsekélyebb helyszükséglet
Csekély súly olcsó ár mellett
Egyszerű tisztítás
Csekély huzatellenállások
Csekély befalazási költségek

Gyors szállítás magyar gyárból

Képviselő: Lange és Társa, Budapest, VII., Baross-tér 15. szám
Telefon: József 58-96.

Budapest, VII. Baross-ter 15. **LANGE és TÁRSA** Telefon: József 58-96

Lelkiismeretes, kimerítő felvilágosítások az összes műszaki kérdésekben

Speciális tapasztalatok vízvezetési, csatornázási, itató- és tüzelési berendezések, kut- és szivattyutelepek, hűtő- és szellőztetési berendezések tervezésében és kivitelezésében.

Legújabb különleges berendezések legnagyobb szénmegtakarításra, valamint fűrdtűző és fűstgáz értékesítésére.
20 éves bel- és külföldi gyakorlat!

Azonnal szállít
**TÜZELŐ-GÉPTÖZEGET és
ALOMTÖZEGET**
TÖZEGKITERMELŐ R.-T.
Központi iroda:
Budapest, IX., Kálvin-tér 7.
Telefon: J. 126-90, J. 115-98
Kitermelő-levegő és fűstgáz-gyár:
FONYÓD (Somogy m.)
((●●))

Földbirtokreformügyekben
szakképviselőt vállalkozó módon szerzett elmélet és gyakorlat. Cím: **Lukács Iván**, v. magy. kir. gazdasági vezető-felügyelő, Felsőgöd, Pest megye. 1141

SCHILLINGER MIKSA
Zsák és ponyva kereskedés és kölcsönzés
Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

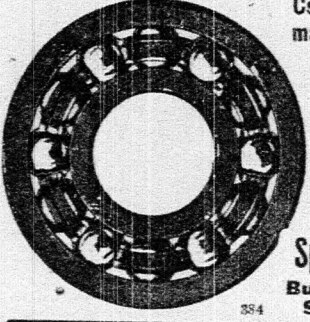
Speciális
motoreke-borona
kéttagu, 200 cm. összmunkaszélességgel, súlya 110 kg., ára 300 kg. buza. Azonnal szállítható
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 80. 273

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK és ESZKÖZÖK
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.
BUDAPEST.

ERDÉLYI MÁRK
 gőz- és motoreke-alkatrészgyár
 és gőzeke-bérszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-35
 Sürgőnycim: „Gőzeke“ Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST
 legmodernebb, tultharító, majdnem teljesen új gőz-
 akékkal, vállalja továbbá:
 gőzekékeszletek, billenőkék teljes gyári javi-
 tását, új tüzszekekrények építését, minden-
 namű kasszámunkakat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET
 szállít minden rendszerű gőzekéhez raktárról, vagy
 készíti és javít rendelés után.
 Modellek után acélföntést, szürke vagy bronzöntvényt
 készít bármely
 Mint a Dehchel-gyár budapesti képviselője. Alkandón
 raktáron tart és azonnal szállít új
gőzekesodronyköteleket
 minden méretben, eredeti gyári áron. 702

Gőzekeköteleket
 azaz a legmagasabb szakmai szilárdsággal 1042
 eredeti gyári áron azonnal szállítok
TOEPFFER RÖBERT mérnök
 gézszerelői vállalkozó
 Budapest, I., Mészáros-utca 6. Telefon: József 85-05.

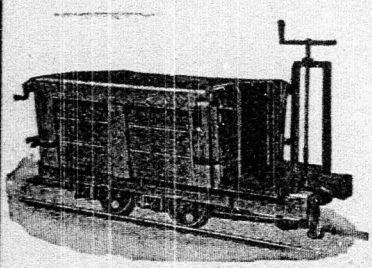

Csőplégép- és
 malomgépekhez
 való
 golyós
 csapágyakal
 javítok
 és minden mé-
 retben raktá-
 ron tartok
Spiral Sándor
 Budapest, VI.,
 Sziv-utca 71.

Felsőbojárdi béruradalom, u. p. Enying
 elad bérlet megszűnése folytán:

20 db	tarka jármesőkröt,
14 "	pedigrés belga ígás tenyészkanca,
1 "	törzsmélt,
10 "	befogni való, 2 1/2 éves belga csikót,
30 "	prima pedigrés, 1-2 éves szimment- tali tenyészűszöt,

ezenkívül amerikai lovakat és csikó-
 kat, tenyészkancaidőket stb., valamint
 holtfelszerelést kitűnő karban. 1129

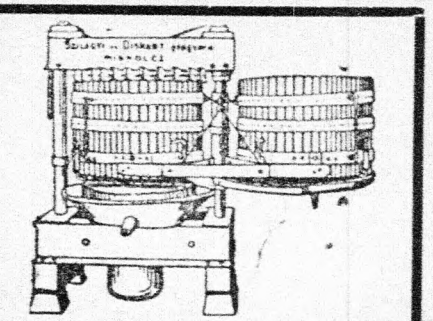
Gazdasági vasutak részére
sinek,
kapcsolószerek,
váltók,
fordítókorongok és
répakocsik
 a **GYŐRI WAGGONGYÁR** gyártmányai
 raktárról azonnal szállíthatók.
ANGOL-MAGYAR BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KESKENYVÁGÁNYU VASUTOSZTÁLYA
BUDAPEST, V., Vilmos-császár-ut 32.

UJ RÁBA teherautók
REIMAN BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 3.
 TELEFON: 141-08, 148-77 1070

Selyemszitaszövet
 Wünder, svájci, XXX-as és prima minőségben,
Teveszörzsj valódi Herold-féle német gyárt-
 mány, 40-400 cm-ig raktáron, garancia mellett.
 Vég nélküli teveszörzsj 120, 130, 140 cm széles-
 ségben. Az összes malomszükségleti cikkek.
Kriszthaber Testvérek Budapest, V., Jókai-tér 2.
 Telefon: 70-54 966

Bőrbutor-
 különlegesek, gobelin-fauteuilok,
 ebédizékek speciális készítője és
 állandó raktára 1039
KENDI SÁNDOR
 kárpitosmester
 Budapest, IV., Korona-utca 1. sz.
 Telefon: 74-74 Váci-utca sarok

Uj ártézikutak készítését 1080
 régi kutak kimosatását és szűrőszővezését, hasz-
 nálatatlan kutak esőkiszáradását felelősség mel-
 lett vállal: **Prónay Sándor** kútfúrómester,
Hódmezővásárhely, IV., Könyves-u.
16. sz. Sürgőnycim: Prónay kútfúró, Könyves-u.

BORSAJTÓK
 Legjobb rendszerű „Könyök-eszerekötő”, „Kossuth”,
 „Borsajtó”. Legújabb rendszerű, víznyomással (hydrau-
 likus) kottókoszru, valamint folytonműködő „Archimede-
 des” erőhajtású sajtók nagyüzemi préselőkhöz. Borsaj-
 tóink az 1907. évi pécsi kiállításban aranyéremmel és dísz-
 oklevéllel kitüntetve. Nzőlőszűk és törökötűtűk
SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, Miskolcson,

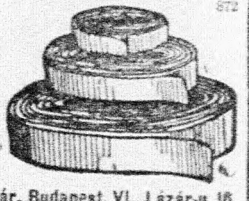
LŐSZERSZÁM
 ígas és jukker, pokróc, férfi és női nyergok
Gál Mihály szijgyártó, BUDAPEST, VI.,
 Lázár-utca 16. (Operaház mögött)
 223 TELEFON interurbán: 130-87
 Javítás és átalakítás egész nagy vasúti szállítású szállításra

Juhtenyésztés és gyapjulsma Irta: Kovácsy Béla. Ára 25.000 K és postaköltség.
 „Pátria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Állatbizományi és kereskedő cég
 Elfogad bizományi értékesítésre szarvasmarhát, juhot, sertést.
 Beküldendő állatokra előteget ad.
 Szállít: tenyész- és haszonállatot kedvező fizetési feltételek mellett
LUTTER BÉLA ÉS TÁRSA
 ÁLLATBIZOMÁNYI ÉS KERESKEDŐ CÉG
 BUDAPEST, V., TÜKÖR-UTCA 4. 1107 TELEFON: 68-13 és 38-91

Gépszij
 kiváló jó minőségű, minden méretben,
 varroszjak, kötőszjak, szlrony stb.
 a mindenkor leg- **Gál Mihály** gépszijgyár, Budapest, VI., Lázár-u. 16.
 olcsóbb áron (Operaház mögött) Telefon interurb. 130-87

Gőzekebérszántást
 őzsi és tavaszi szántást, gyeptörést, szőlőtelepek
 faiskolák, erdőszítések mély rigolirozását elvállalja
Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld
 928 Telefon: József 58-65 Sürgőnycim: Wolffek Budapest

„Westfalia” tejseparatorok
 mindennemű tejjgazdasági eszközök, tej-, vaj- és
 sajt-készítő telepek berendezése legelőnyösebben
STANGA JÓZSEF tejjgazdasági, gépkereskedelmi
 és műszaki vállalatnál vásárol-
 hatók. Irada és raktár: **Budapest, IX., Róday-u. 26 K.** Telefon: J. 26-73

A Magyar Föld Részvénytársaság sarkadi béruradalmá-
ban, az 1923. évi tenyészállatvásáron I. díjat nyert, gróf Almásy-fele
magyar gulyabeli törzstenyészeteinek
 számfeletti létszámából eladásra kerül:

52 darab részben borjas, részben hasas tehén,
10 darab előhasu 4-éves üsző,
80 darab 1-, 2- és 3-éves üsző,
1 darab hágo- és 3 darab 2-3-éves bika.

Érdeklődőknek részletes felvilágosítást nyújt a **Béruradalmi**
Jóságigazgatóság, Sarkad, Bihar megye. 1138

Herceg Esterházy Növénynevelő Üzeme, Eszterháza
 ajánlja bőtermő és **őszi káposztarepcevetőmagvait**
 jóminőségű
Előjegyzéseket elfogad nemesített rozs, mák, Repcénél 10 q-án felüli rendelésnél 30%, 1 q-án felül
 lóbab, zab és különféle fűmagvakra. 40%, kisebb rendelésnél 50% felárat számítunk. 1142